

Porozmawiaj z **pasażerem!**

Materiały do nauki języka polskiego
dla pracowników sektora transportu publicznego

Porozmawiaj z **pasażerem!**

Materiały do nauki języka polskiego

dla pracowników sektora transportu publicznego

Podręcznik przygotowany w ramach projektu „Inkubacja innowacji społecznych w obszarze kształcenia ustawicznego osób dorosłych” (realizowanego przez Stowarzyszenie Instytut Nowych Technologii w Łodzi, a współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.1 Innowacje społeczne).

Autorkami innowacji są:

- dr Olga Bambrowicz - metodyk, glottodydaktyk i lektor języka polskiego jako obcego. Pasjonatka wykorzystywania nowych technologii w nauczaniu.
- Barbara Chmiela – fotograf, szkoleniowiec i specjalista ds. e-learningu.

Autorki innowacji dziękują Miejskiemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu z Poznania za współpracę na etapie przygotowania i testowania innowacji.

Bohaterom głosów użyczyli: Paweł Swiernalis, Jacek Olek oraz Barbara Chmiela.

Opracowanie graficzne i skład: Alicja Migda

Ilustracje i rysunki: Alicja Migda

Tłumaczenie na język rosyjski: Elena Tuczyńska

Wszelka zbieżność sytuacji, miejsc, imion oraz podobieństwo postaci są przypadkowe.

Kurs e-learningowy **Porozmawiaj z pasażerem!** na www.porozmawiajzpasazerem.pl

Fundusze Europejskie
Wzrost Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Instytut
Nowych Technologii

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Porozmawiaj z pasażerem!

Kurs e-learningowy z zakresu
języka polskiego specjalistycznego
dla pracowników sektora transportu publicznego

START

Kliknij

**Moduł 1
Kadry**

KADRY W ZAJEZDNI PIERWSZY KURS AWARIA GWALTOWNE HAMOWANIE PĘTLA

Olga Bambrowicz

Barbara Chmiela

Porozmawiaj z **pasażerem!**

Materiały do nauki języka polskiego
dla pracowników sektora transportu publicznego

Poznań 2019

Porozmawiaj z **pasażerem!**

Podręcznik jest częścią innowacji społecznej, w ramach której powstały narzędzia wspierające nauczanie języka polskiego wśród cudzoziemców pracujących lub planujących podjęcie zatrudnienia w sektorze transportu publicznego. Elementy innowacji to:

- podręcznik
- ścieżki audio do podręcznika
- kurs e-learningowy
- test ewaluacyjny

Więcej na www.porozmawiajzpasazerem.pl

The coursebook is a part of social innovation which entailed invention of tools supporting teaching polish as a foreign language among foreigners working or planning to take up employment in the public transport sector.

The components of the innovation:

- coursebook
- e-learning course
- evaluation test
- recordings for the exercises

For more information visit: www.porozmawiajzpasazerem.pl

Учебник является частью общественной инновации, в рамках которой появились инструменты, поддерживающие изучение польского языка как иностранного среди иностранцев, работающих или планирующих устроиться на работу в отраслях, связанных с общественным транспортом.

Элементы инновации:

- учебник
- курс электронного обучения
- проверочный тест
- аудиозаписи к упражнениям

Больше информации: www.porozmawiajzpasazerem.pl

Porozmawiaj z **pasażerem!**

Spis treści:

Rozdział 1

Kadry s. 4

Rozdział 2

W zajezdni s. 11

Rozdział 3

Pierwszy kurs s. 19

Rozdział 4

Awaria s. 26

Rozdział 5

Gwałtowne hamowanie s. 32

Karta drogowa autobusu s. 42

Dialogi – tłumaczenie (ENG, RU) s. 45

Klucz odpowiedzi do ćwiczeń s. 48

Bohaterowie:

Jurij

Kierowca pracujący w MPK w Poznaniu. Od 2 miesięcy mieszka w Polsce.

Dawid

Dyspozytor wiodący w MPK w Poznaniu.

Agnieszka

Kierownik Biura Obsługi Pracowników MPK.

Dialog

Jurij jest nowym kierowcą. W biurze po raz pierwszy rozmawia z Agnieszką.

Agnieszka: Dzień dobry¹. Kim pan jest?

Jurij: Dzień dobry. Jestem nowym kierowcą.

Agnieszka: Jak się pan nazywa?

Jurij: Jestem Jurij Melnyk.²

Agnieszka: Bardzo mi miło. Nazywam się Agnieszka Nowak.

Jurij: Miło mi. Pani Agnieszko³, to są moje dokumenty.

Agnieszka: Na początek proszę o dokument tożsamości.

Jurij: Przepraszam, nie rozumiem. Nie mówię dobrze po polsku. Proszę powtórzyć.

Agnieszka: Dokument tożsamości to na przykład dowód osobisty lub paszport.

Jurij: Teraz rozumiem. Proszę bardzo. To jest mój paszport.

Agnieszka: Dziękuję. Proszę też o dokumenty potwierdzające legalny pobyt.

Jurij: Już dają. To jest zezwolenie na pracę. A to zezwolenie na pobyt czasowy.

Agnieszka: Badania lekarskie?

Jurij: Proszę, to moje badania okresowe.

Agnieszka: A badania psychologiczne?

Jurij: Mam. Są aktualne. Proszę bardzo.

Agnieszka: Dziękuję bardzo. Kolejny punkt to dokumenty kwalifikacyjne.

Jurij: Przepraszam. Nie rozumiem. Proszę powtórzyć.

Agnieszka: Do-ku-men-ty kwa-li-fi-ka-cyj-ne.

Jurij: Rozumiem. Dokumenty kwalifikacyjne! Proszę bardzo. To jest moje świadectwo kwalifikacji zawodowej. A to prawo jazdy kategorii D. Na autobusy.

Agnieszka: Czy ma pan⁴ polskie prawo jazdy?

Jurij: Nie. Polskie prawo jazdy dostanę po 185 dniach pobytu w Polsce.

Agnieszka: To prawda. Proszę, to jest pana umowa.

Jurij: Umowa?

Agnieszka: Umowa to inaczej kontrakt.

Jurij: Rozumiem.

Agnieszka: Proszę pana o podpis.

Jurij: Co to znaczy „podpis”?

Agnieszka: Podpis to autograf.

Jurij: No tak. Podpis⁵. Proszę bardzo.

Agnieszka: Dziękuję. Do widzenia.

Jurij: Do widzenia.

¹ W sytuacjach oficjalnych na powitanie mówimy „Dzień dobry”, a na pożegnanie „Do widzenia”. W sytuacji nieoficjalnej, kiedy rozmawiamy z kolegami i koleżankami, mówimy „Cześć” lub po prostu „Hej”.

² Nazywam się Jurij Melnyk.
= Jestem Jurij Melnyk.
Mam na imię Jurij.
= Jestem Jurij.

³ Kiedy zwracamy się do kogoś, stosujemy formę wołacza (mówimy: pani Agnieszko!, a nie: pani Agnieszka!). [ikonka kobiety] końcówka -o (na przykład: pani Olga!, pani Patrycja!), [ikonka mężczyzny] końcówka -u lub -(i) (panie Łukasz!, panie Dawidzie!).

⁴ W sytuacjach oficjalnych używamy form pan/pani + czasownik w 3 osobie liczby pojedynczej. Na przykład: Czy ma pan kluczyki? Gdzie pani zaparkowała? Uwaga! W liczbie mnogiej pan+pan = panowie, pani+pani = panie, pan+pani = państwo +czasownik w 3 osobie liczby mnogiej. Na przykład: Czy panowie wiedzą, gdzie tu można dobrze zjeść?

⁵ Uwaga! Umowę kierowca podpisuje po sprawdzeniu techniki jazdy.

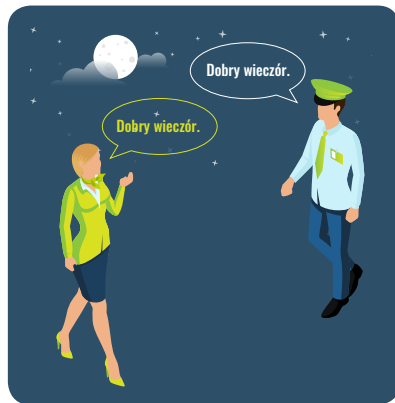
AZ Nowe słowa

1. Powitania i pożegnania

Welcome and goodbye / Приветствие и прощание

0 1.2 0 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

01.3 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

dokument tożsamości	документ, удостоверяющий личность	identity document
legalny pobyt	легальное проживание	legal residence
zezwolenie na pobyt czasowy	разрешение на временное проживание	temporary residence permit
badania lekarskie	медицинский осмотр	medical examinations
badania okresowe	периодический медосмотр	periodic examinations
badania psychologiczne	психологический осмотр	psychological tests
dokumenty kwalifikacyjne	квалификационные документы	qualification documents
polskie prawo jazdy	польские водительские права	Polish driving licence
prawo jazdy kategorii D	водительские права категории D	category D driving licence
świadczenie kwalifikacji zawodowej	свидетельство профессиональной квалификации	certificate of professional competence
uprawnienia do prowadzenia autobusów	разрешение на вождение автобусов	driving licences for buses and coaches
uprawnienia do przewozu osób	разрешение на перевозку пассажиров	authorisations to carry passengers
badania okresowe	периодический медосмотр	periodic examinations
nie rozumiem	я не понимаю	I don't understand
nie mówię dobrze po polsku	я плохо говорю по-польски	I don't speak polish very well

3. Koniugacja czasownika „BYĆ”

Conjugation of the verb “to be”/ Спряжение глагола “быть”

01.4 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

ja jestem

ty jesteś

on / ona / ono jest

my jesteśmy

wy jesteście

oni są

Jesteśmy spóźnieni.

Jestem kierowcą.

Gdzie jesteście?

Czy jesteście na przystanku?

Gdzie są pasażerowie?

On jest dyspozytorem.

4. Koniugacja czasownika „MIEĆ”

Conjugation of the verb “to have” / Спряжение глагола “иметь”

0 1.5 0 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

ja mam	Mamy awarię.		Autobus ma klimatyzację.
ty masz	Za 5 minut mam kurs.		Gdzie macie przesiadkę?
on / ona / ono ma	Jak masz na imię?		Czy mają państwo bilety?
my mamy			
wy macie			
oni mają			

5. Dni tygodnia

Days of the week / Дни недели

0 1.6 0 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota Niedziela
W poniedziałek jest kontrola.	We wtorek mam spotkanie z dyspozytorem.	W środę mam obiad z Marią i Janem.	W czwartek muszę umyć autobus!	W piątek spotkanie u Agnieszki.	Weekend

Ćwiczenia

Klucz z odpowiedziami do ćwiczeń znajduje się na końcu książki.

The answer key is at the end of the book. / Ключ с ответами на упражнения в конце книги..

Ćwiczenie 1

Wpisz słowa z ramki w odpowiednie miejsca w zdaniach.

Put the words from the box in the right places in the sentences. / Вставьте слова из рамки в соответствующие места в предложениях.

jesteśmy , jest, jesteś, jestem, są, jesteście

Czy **jesteś** nowym dyspozytorem? (**ty, być**)

_____ w centrum miasta. (**my, być**)

Przepraszam, _____ nowym kierowcą i nie znam dobrze tej trasy. (**ja, być**)

Dlaczego _____ agresywny? (**ty, być**)

Te miejsca _____ zarezerwowane dla inwalidów. (**one, być**)

Ta pani _____ w ciąży. (**ona, być**)

Gdzie _____? (**wy, być**)

Ćwiczenie 2

Znajdź i popraw błąd w każdym zdaniu.

Find and correct one mistake in each sentence. / Найдите и исправьте ошибку в каждом предложении.

Przykład:

Example/ Пример

One we wtorek **macie** spotkanie. - One we wtorek **mają** spotkanie.

- Wtorek i środa to weekend.
- My nie macie czasu.
- Gdzie on jesteśmy?
- Wy jest nowym kierowcą.
- To jestem moje prawo jazdy.
- Gdzie jesteś toaleta?

Ćwiczenie 3

Wpisz słowa z ramki w odpowiednie miejsca w zdaniach.

Put the words from the box in the right places in the sentences. / Вставьте слова из рамки в соответствующие места в предложениях.

ma, mam, macie, masz, mają, mamy

Czy **masz** teraz kurs?
(ty, mieć)

Kiedy _____
przerwę? (wy, mieć)

Przepraszam, nie _____
czasu. (ja, mieć)

Czy _____ państwo
pytania? (oni, mieć)

Przepraszam, ale _____
problemy techniczne.
(my, mieć)

Ten pan _____ małe
dziecko. (on, mieć)

Jak się _____? (ty, mieć)

Ćwiczenie 4

Oto dialog kierowcy z koordynatorem.

Ułóż zdania w odpowiedniej kolejności (ponumeruj).

Arrange sentences in the right order (number). / Расположите предложения в правильном порядке (пронумеруйте).

- 1 Koordynator: Dzień dobry. Kim pan jest?
- Koordynator: Dziękuję.
- Kierowca: Jan Kowalski.
- Koordynator: Bardzo mi miło. Nazywam się Anna Król.
- Kierowca: Miło mi.
- Kierowca: Tak, mam. To jest mój paszport. Proszę.
- Koordynator: Jak się pan nazywa?
- Kierowca: Dzień dobry. Jestem nowym kierowcą.
- Koordynator: Czy ma pan dokument tożsamości?

Ćwiczenie 5

Ułóż dni tygodnia we właściwej kolejności. Ponumeruj.

Arrange the days of the week in the right order (number). / Расположите дни недели в правильном порядке (пронумеруйте).

1 poniedziałek sobota czwartek piątek środa niedziela wtorek

Ćwiczenie 6

Połącz w pary.

Make pairs. / Соедините в пары.

Proszę.	Nie ma za co.
Dzień dobry.	Dziękuję.
Dziękuję.	Cześć.
Dobranoc.	Dzień dobry.
Przepraszam.	Nic nie szkodzi.
Do widzenia.	Dobranoc.
Dobry wieczór.	Do widzenia.
Cześć.	Dobry wieczór.

2.10 Dialog

Jurij jest w zajezdni. W budynku biurowym spotyka Dawida, który jest dyspozytorem wiodącym.

Jurij: Dzień dobry, jestem Jurij Melnyk. Nowy kierowca.

Dawid: Bardzo mi miło. Nazywam się Dawid Kowalski. Jestem dyspozytorem wiodącym.

Jurij: Miło mi.

Dawid: Pokażę panu kilka ważnych miejsc. W tym biurze pracuje dyspozytor zmianowy. On organizuje pracę kierowców.

Jurij: Rozumiem. To do niego dzwoniemy¹, kiedy mamy problem?

Dawid: Tak. Kiedy mamy problem, telefonujemy do dyspozytora zmianowego lub do dyżurnego ruchu na pętli².

Jurij: Rozumiem.

Dawid: A to jest tablica z podziałem służb.

Jurij: „Podział służb”? Co to znaczy „podział służb”?

Dawid: Podział służb to plan pracy.

Jurij: Plan pracy czyli grafik? Rozdzielenie zmian.

Dawid: Tak. Podział służb to grafik. Harmonogram. Podział służb robi planista.

Jurij: Rozumiem.

Jurij: A tam czeka autobus³. To są kluczyki, dowód rejestracyjny, polisa OC i książka autobusu oraz³ karta drogowa.

Jurij: Karta drogowa?⁴ Przepraszam, ale nie rozumiem.

Dawid: Karta drogowa autobusu to dokument, który opisuje pracę autobusu przez cały dzień.

Jurij: Teraz rozumiem. Panie Dawidzie, co to znaczy „nr”?

Dawid: „Nr” znaczy numer. Na przykład numer autobusu, numer linii lub⁵ numer służbowy kierowcy. Pana numer służbowy to 1021.

Jurij: 1021. Rozumiem. A „przerwa”?

Dawid: Przerwa to pauza. Czas na kawę.

Jurij: Bardzo lubię przerwy.

Dawid: Proponuję więc kawę. Ale najpierw spacer po zajezdni.

Jurij: Zajezdni?

Dawid: Zajezdnia to nasza baza. Duży parking. Tu zaczynają i kończą trasę wszystkie autobusy lub tramwaje. Idziemy?

Jurij: Idziemy!

¹ dzwonić (ja dzwonię, ty dzwonisz) = telefonować (ja telefonuję, ty telefonujesz)

² Kiedy mamy awarię, możemy zadzwonić również do Centrali Nadzoru Ruchu.

³ i = oraz

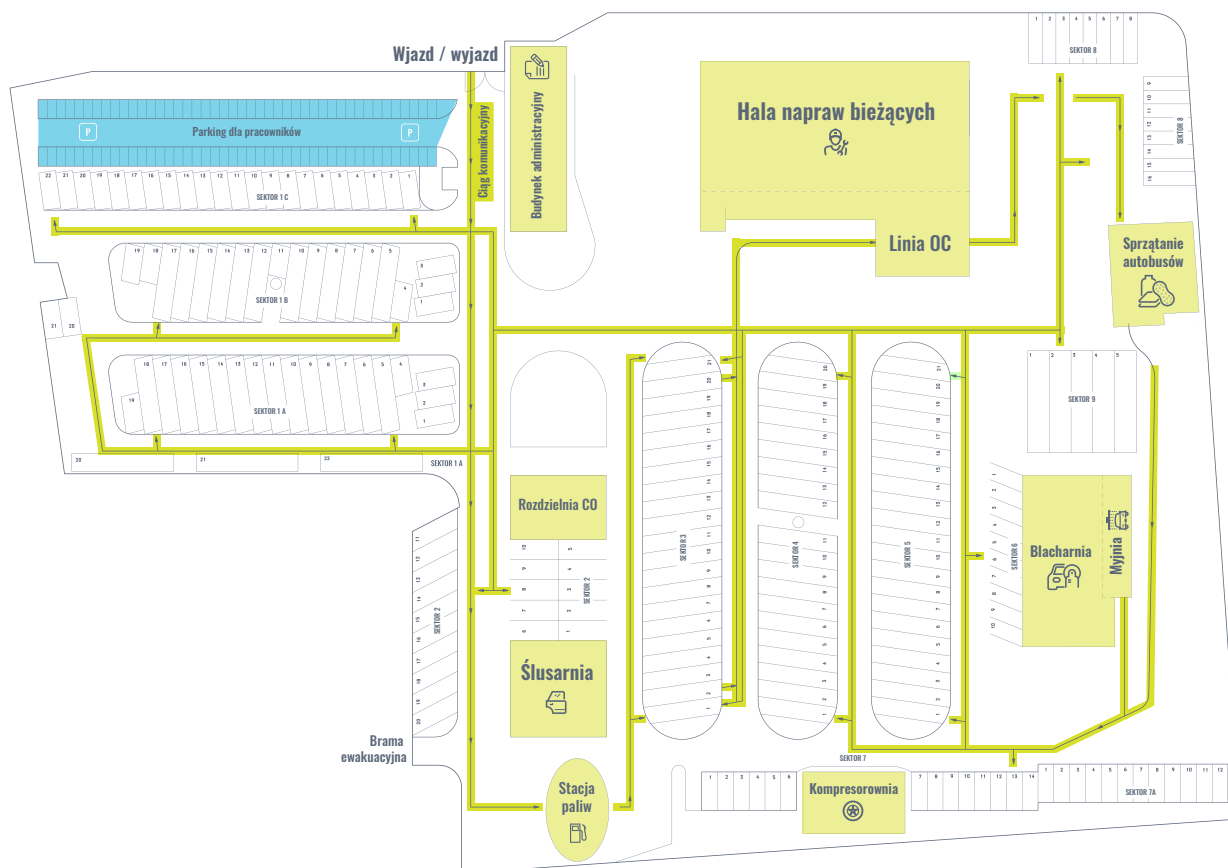
⁴ Karta drogowa autobusu - str. 42

⁵ lub = albo

AZ Nowe słowa

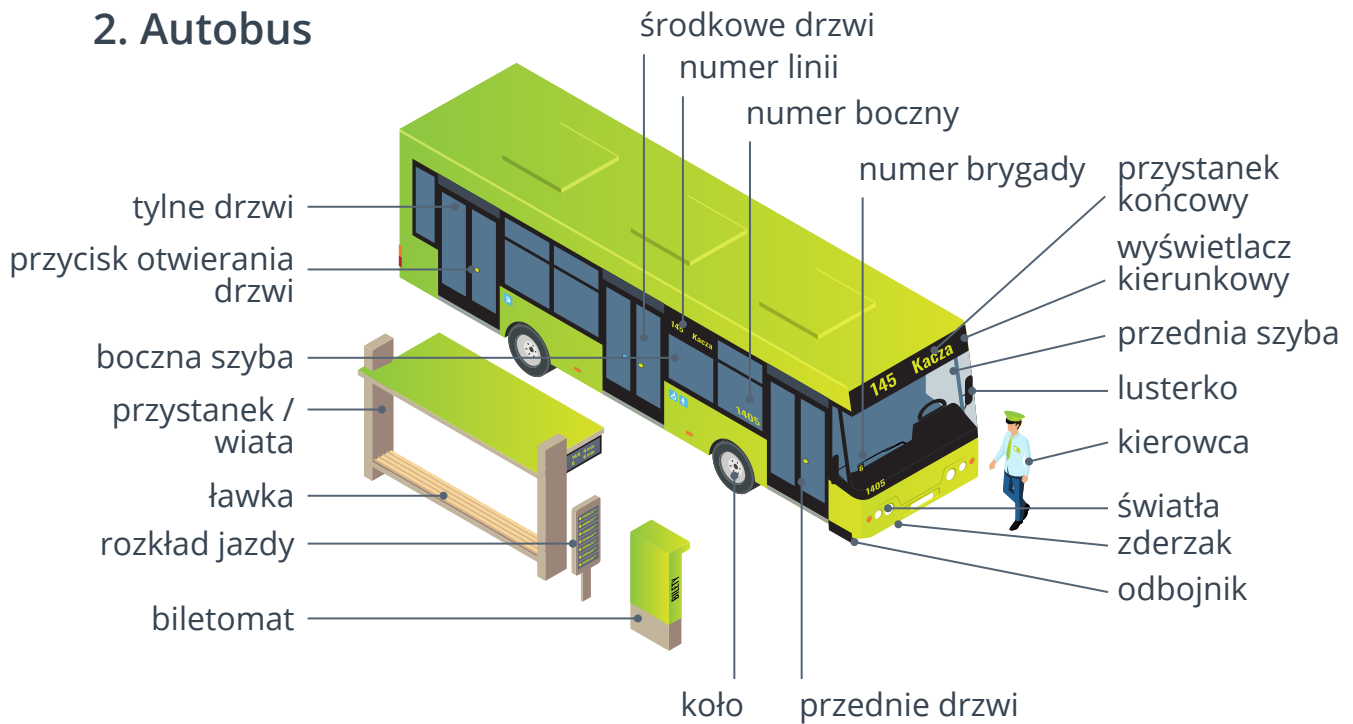
1. Plan zajezdni

Depot schedule / План депо (автобусного парка)

parking dla pracowników	парковка для сотрудников	parking for employees
ciąg komunikacyjny	путь сообщения	traffic route
hala napraw bieżących	цех текущих ремонтов	current repairs hall
sprzątanie autobusów	уборка автобусов	bus cleaning
blacharnia	мастерская кузовного ремонта	tinsmith's workshop
myjnia	мойка	car wash
ślusarnia	слесарная мастерская	locksmith's workshop
stacja paliw	AЗС	service station
kompresorownia	компрессорная	compressor room
rozdzielnia CO	распределительная станция ЦО	CO dashboard
wjazd / wyjazd	въезд / выезд	enter / exit
brama ewakuacyjna	эвакуационные ворота	evacuation gate

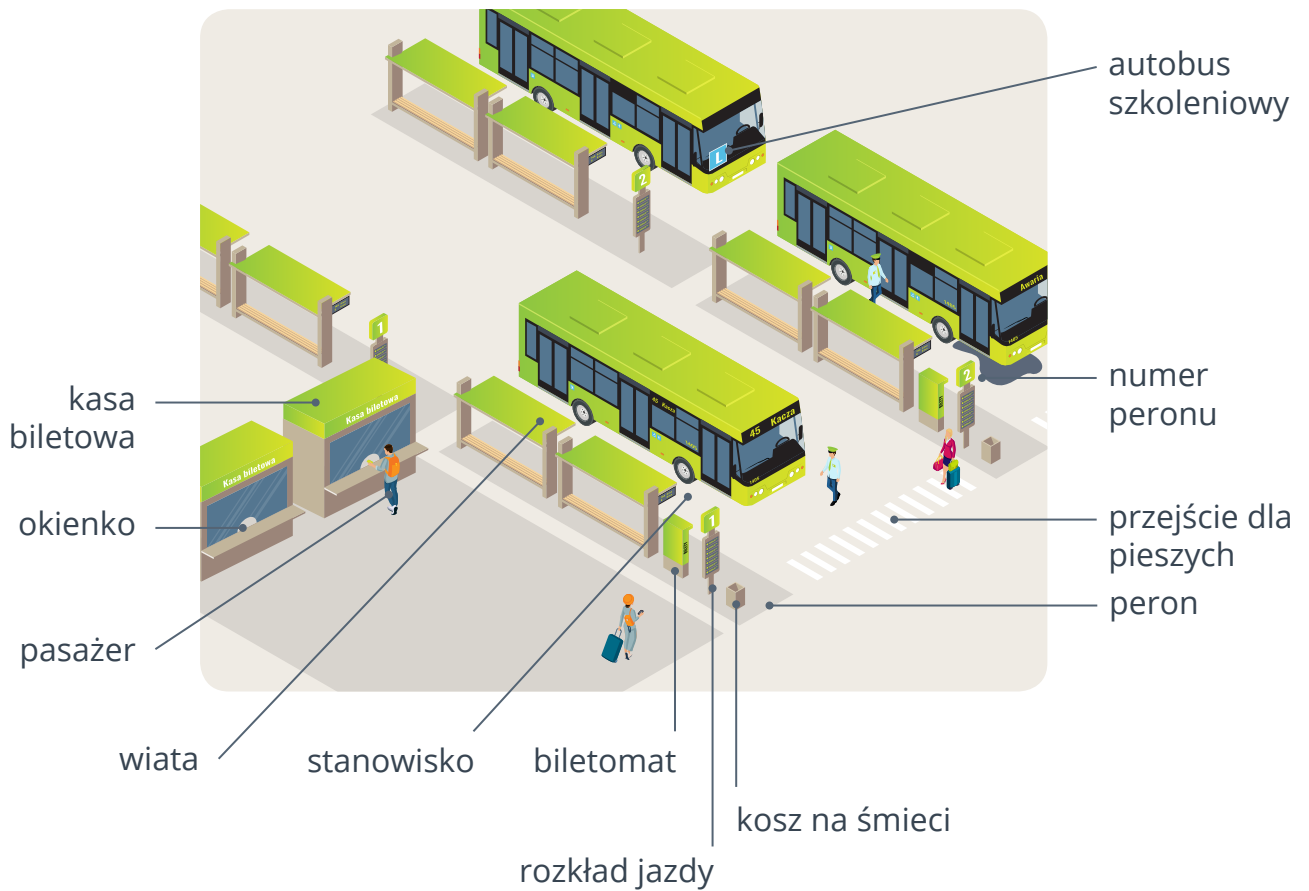
2. Autobus

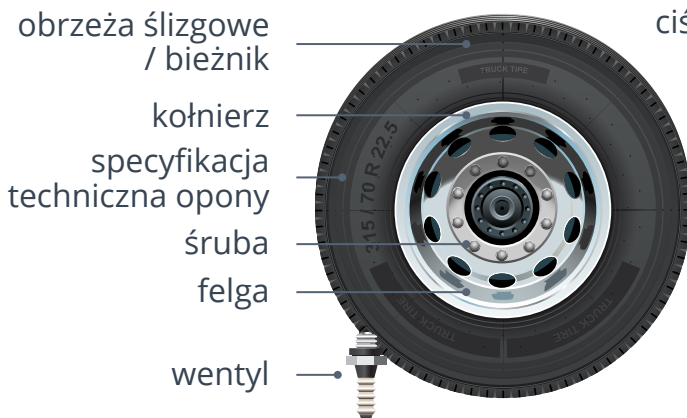
3. Wnętrze autobusu

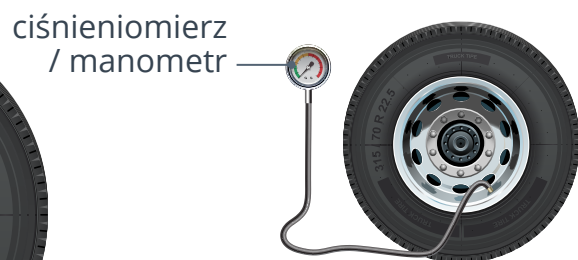
4. Dworzec autobusowy

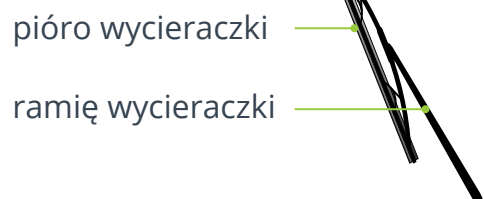
Opona

Ciśnienie w oponach

Wycieraczka

0 2.2 0 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

dyspozytor wiodący (starszy dyspozytor)	ведущий диспетчер (старший диспетчер)	leading dispatcher (senior dispatcher)
lista służbowa	служебный список	official list
dowód rejestracyjny	свидетельство о регистрации	registration
polisa OC	полис ОСАГО	third party liability policy
zewolenie	разрешение	license
karta drogowa autobusu	дорожная карта автобуса	bus roadmap
administracja	администрация	governance
ekspedycja	экспедиция	expedition
dyspozytor zmianowy	диспетчер смены	shift dispatcher
dyspozytor wiodący	ведущий диспетчер	the leading dispatcher
podział służb	распределение служб	division of duties
planista	плановик	scheduler / planner
tachograf	тахограф	tachograph
tarczka tachografu	циферблат тахографа	tachograph disc
przepustka	пропуск	pass
numer brygady	номер бригады	brigade number

Ćwiczenia

Klucz z odpowiedziami do ćwiczeń znajduje się na końcu książki.

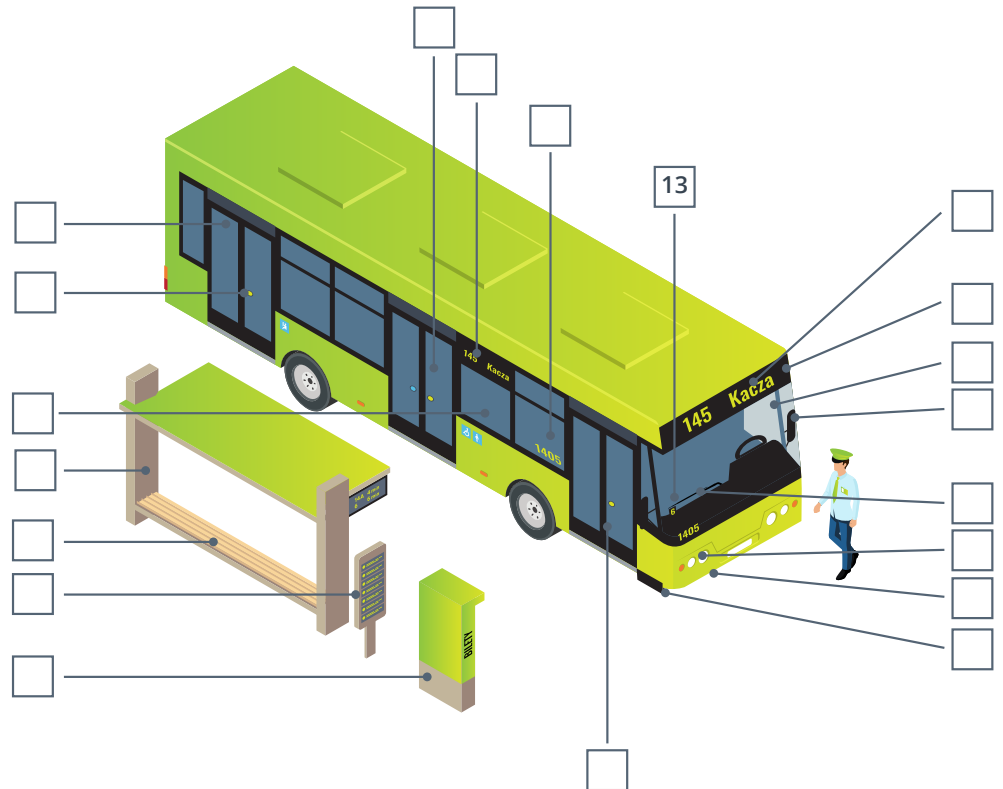
The answer key is at the end of the book. / Ключ с ответами на упражнения в конце книги.

Ćwiczenie 1

Co to jest? Ponumeruj.

Number. / Обозначить.

1. przednia szyba
2. boczna szyba
3. przednie drzwi
4. tylne drzwi
5. środkowe drzwi
6. wycieraczki
7. lusterko
8. światła
9. zderzak
10. numer linii
11. odbojnik
12. numer boczny
13. numer brygady
14. wyświetlacz kierunkowy
15. przystanek końcowy
16. przycisk otwierający drzwi
17. przystanek/wiata
18. ławka
19. rozkład jazdy
20. biletomat

Ćwiczenie 2

Oto dialog kierowcy z koordynatorem.

Ułóż zdania w odpowiedniej kolejności (ponumeruj).

Arrange sentences in the right order (number). / Расположите предложения в правильном порядке (пронумеруйте).

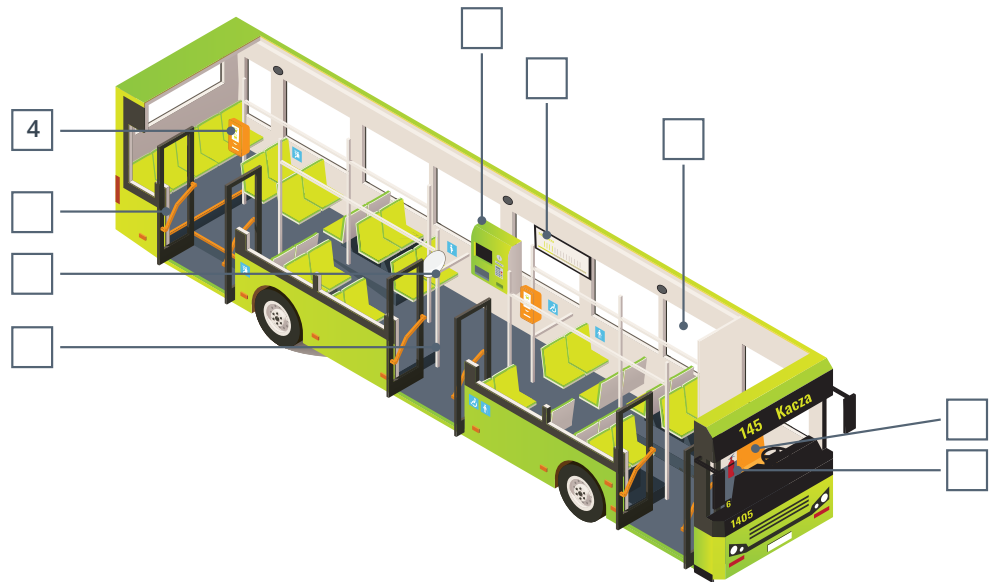
- 1 Kierowca: Jak reagujemy, kiedy mamy problem na trasie?
- Dyspozytor: Karta drogowa autobusu to dokument, który opisuje pracę autobusu przez cały dzień.
- Kierowca: Karta drogowa? Przepraszam, ale nie rozumiem.
- Dyspozytor: To jest tablica z podziałem służb.
- Kierowca: „Podział służb”? Co to znaczy „podział służb”?
- Dyspozytor: Podział służb to plan pracy. Grafik. Rozdzielenie zmian.
- Kierowca: Czyli harmonogram?
- Dyspozytor: Dzwonimy do dyspozytora zmianowego lub do dyżurnego ruchu na pętli.
- Kierowca: Rozumiem. A co to jest?
- Dyspozytor: Tak, harmonogram pracy. A to karta drogowa.
- Kierowca: Dziękuję za informację.

Ćwiczenie 3

Co to jest? Ponumeruj.

Number. / Обозначить.

1. fotel / miejsce
2. drzwi
3. biletomat
4. kasownik
5. okno
6. poręcz
7. tablica informacyjna
8. gaśnica
9. lustro

Ćwiczenie 4

Przeczytaj jeszcze raz dialog Jurija z Dawidem (strona 11), a potem zdecyduj, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

Read the dialogue on page 11 again, and then decide which of the following sentences are true (PRAWDA) and which are false (NIEPRAWDA). / Прочитайте диалог на странице 11 еще раз, а затем решите, какие из следующих предложений являются верными (PRAWDA), а какие - нет (NIEPRAWDA).

- Dawid jest nowym kierowcą.
- Sekretarka organizuje pracę kierowców.
- Planista robi podział służb.
- Podział służb to harmonogram.
- Jurij nie lubi kawy.
- Jurij nie rozumie, co to znaczy „nr”.
- Dawid proponuje film w kinie.
- Kiedy kierowca ma problem, telefonuje do dyspozytora zmianowego.

PRAWDA

NIEPRAWDA

Ćwiczenie 5

Uzupełnij dialog słowami i zwrotami z ramki. Zastanów się dobrze – masz o dwie odpowiedzi za dużo.

Complete the sentences with words and phrases from the frame. Think twice, there are two extra answers more. / Дополните предложения словами и оборотами из рамки. Хорошо подумайте – есть два.

autobusowa, Dzień, imię, miło, polisa, rejestracyjny, Warszawa, służbowy, służbowy wiodącym, rower

Dawid: _____ dobry, mam na _____ Dawid i jestem dyspozytorem _____.

Jurij: Jurij Melnyk. Bardzo mi _____.

Dawid: Miło mi. To jest nasza zajezdnia _____.

Jurij: Tutaj zaczynają i kończą trasę wszystkie autobusy?

Dawid: Tak. A to są kluczyki, dowód _____, _____ OC i książka autobusu.

Jurij: Dziękuję. Jaki mam numer _____?

Dawid: Pana numer _____ to 1021.

Dialog

Jurij za chwilę ma swój pierwszy kurs. Rozmawia z Dawidem w kabinie autobusu.

Dawid: Gotowy na pierwszy kurs?

Jurij: Oczywiście. Możemy zaczynać.

Dawid: Oto¹ pana autobus. Numer rejestracyjny PO72201.

Jurij: Którą linią jadę?

Dawid: Będzie pan kierowcą na linii 182². Zna pan trasę i przystanki?

Jurij: Znam, znam.

Dawid: A czy zna pan inne linie? Pytam, ponieważ czasami mamy problemy kadrowe i musimy zmienić harmonogram.

Jurij: Znam linie 168 oraz 156.

Dawid: To jest bardzo dobra informacja. Czy pamięta pan swój numer służbowy?

Jurij: Jasne!

Dawid: Sprawdźmy! Jaki jest pana numer służbowy?

Jurij: Mój numer służbowy to 1021.

Dawid: Doskonale. Kiedy dzwoni pan do centrali nadzoru ruchu lub dyżurnego na pętli, proszę przedstawić się po numerze służbowym.

Jurij: Przepraszam, ale nie rozumiem. Czy może pan mówić wolniej?

Dawid: Przepraszam, zapomniałem, że dopiero uczy się pan polskiego. Chciałem przypomnieć, że kiedy w trasie mamy problem, telefonujemy do dyżurnego na pętli lub centrali nadzoru ruchu i podajemy przede wszystkim nasz numer służbowy.

Jurij: A kiedy dzwonię do dyspozytora na zajezdni?

Dawid: Do dyspozytora na zajezdni telefonujemy, kiedy chcemy rozmawiać o organizacji pracy.

Jurij: O organizacji pracy?

Dawid: Tak. Na przykład kiedy jest pan spóźniony do pracy lub chory. Albo kiedy nie zna pan linii.

Jurij: Aaaa, rozumiem.

Dawid: Proszę zawsze podawać swój numer służbowy. Dyspozytorzy i dyżurni identyfikują kierowców po numerach. Tak jest szybciej.

Jurij: Ale cyfry po polsku są takie trudne!

Dawid: Spokojnie. Na pewno się pan nauczy!

Jurij: Mam nadzieję.

Dawid: Czy³ zna pan budowę deski rozdzielczej autobusu?

Jurij: Znam, ale nie po polsku. Przepraszam.

Dawid: Nic nie szkodzi. Mam dla pana materiał pomocniczy. Proszę.

Jurij: Dziękuję.

Dawid: A teraz patron zrobi z panem pierwszy kurs. Powodzenia!

¹ Oto... = To jest...

² 182 brygada 2. Czytamy: sto osiemdziesiąt dwa PRZEZ dwa.

³ Zapamiętaj, że pytamy „Czy jest...?” / „Czy są...?”, ale w zdaniach przeczących (negacja) mówimy: „Nie, nie ma...”. Rzeczownik w mianowniku (Czy jest autobus?) zamieniamy na dopełniacz (Nie, nie ma autobusu.).

AZ Nowe słowa

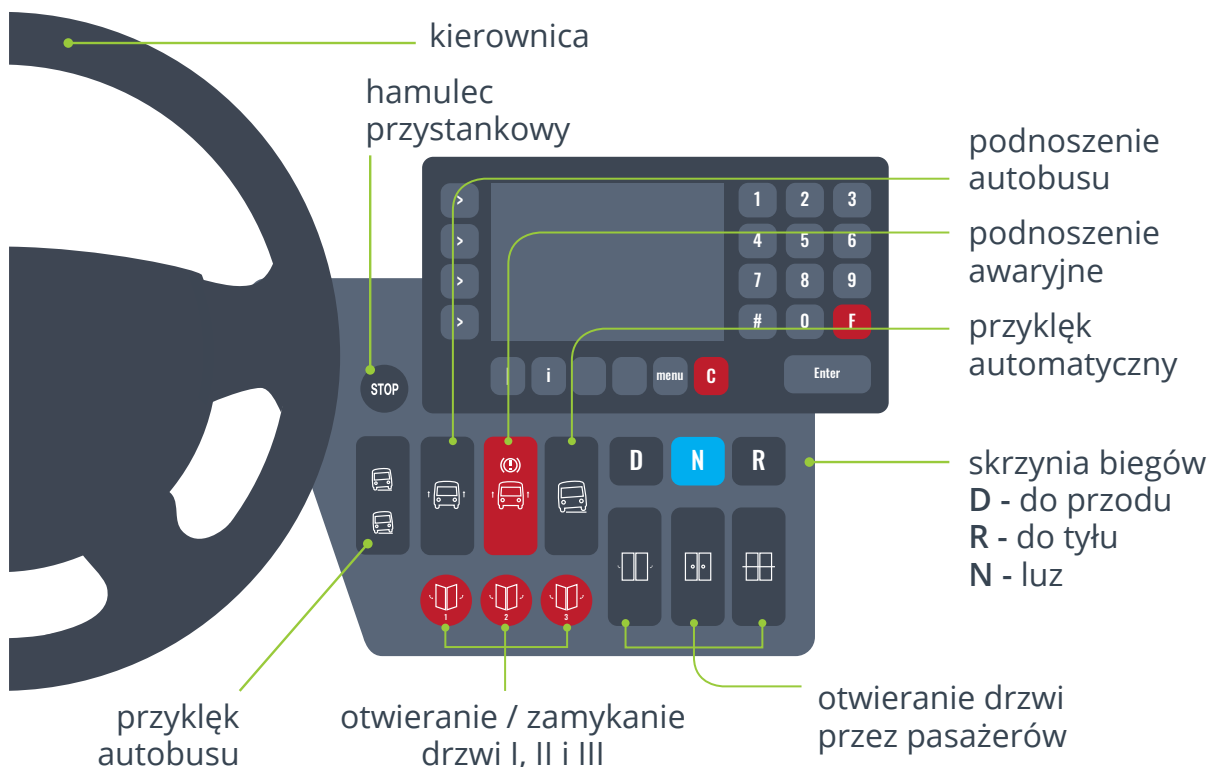
1. Pulpit autobusu (lewa strona)

Bus desk (left side) / Приборная панель (левая сторона)

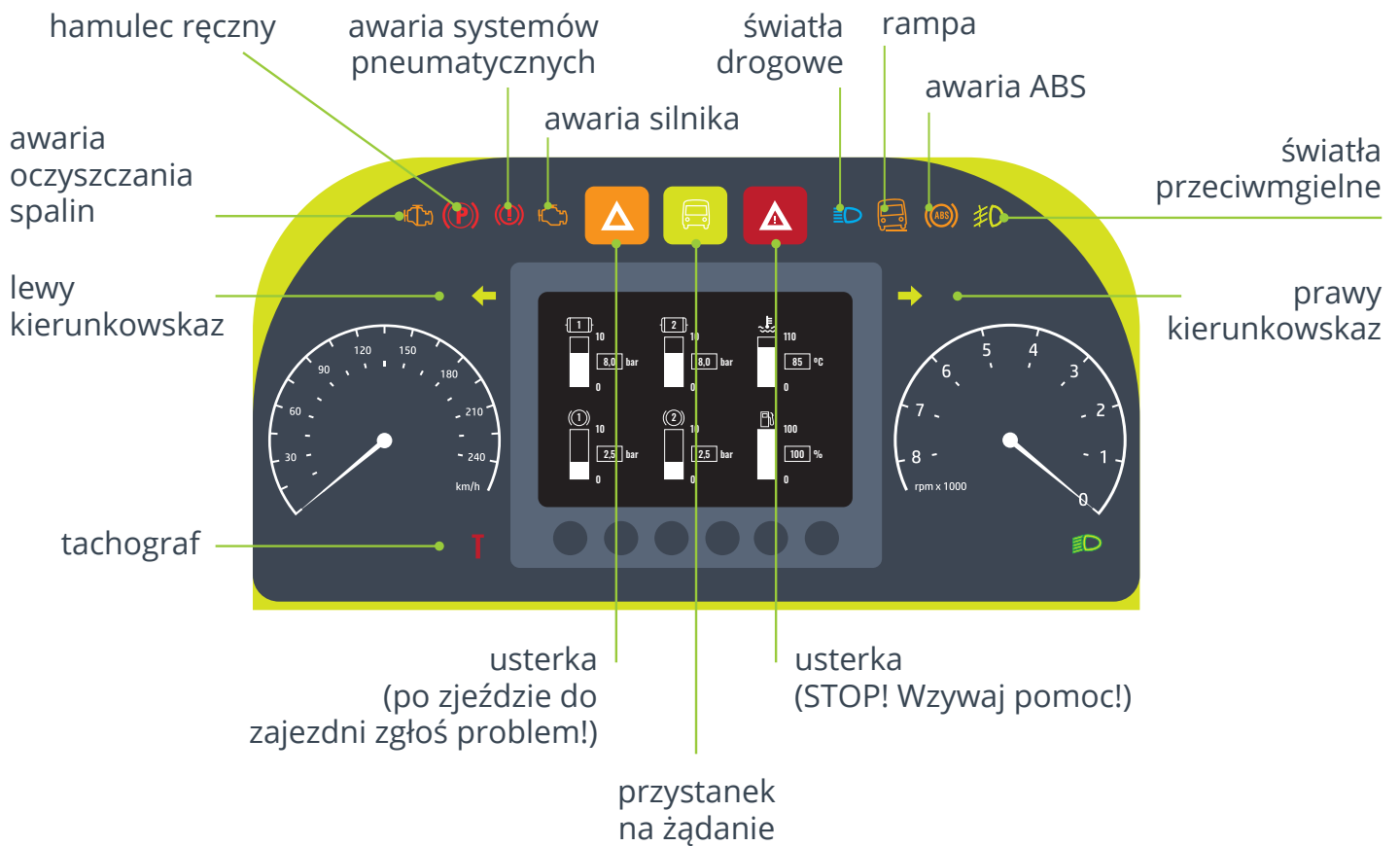
2. Pulpit autobusu (prawa strona)

Bus desk (right side) / Приборная панель (правая сторона)

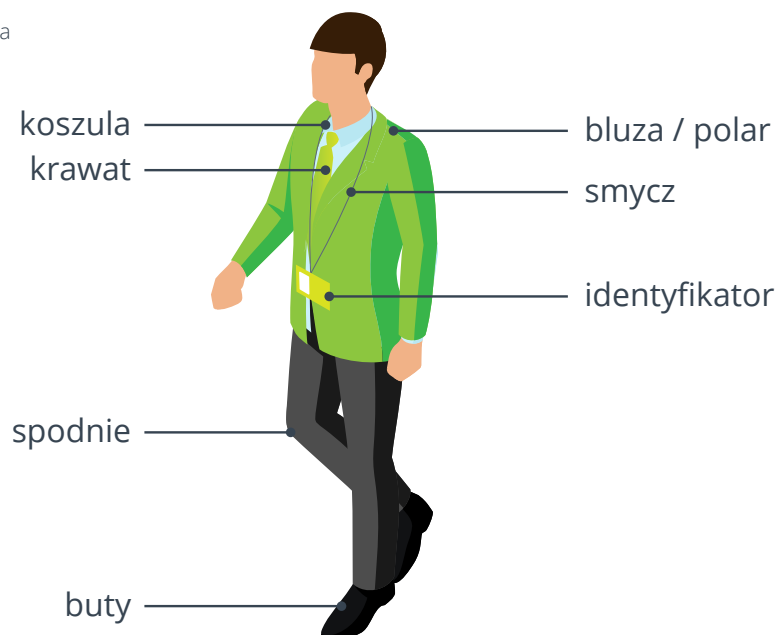
3. Pulpit autobusu - zegary i wskaźniki

Dashboard / Приборная панель

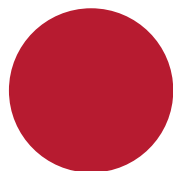
4. Odzież robocza

Workwear / Рабочая одежда

5. Kolory

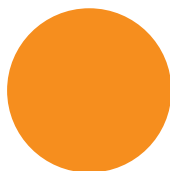
Colors / Цвета

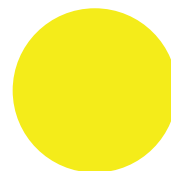
czerwony

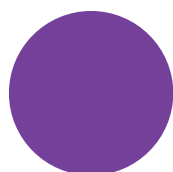
zielony

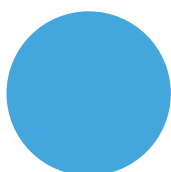
pomarańczowy

żółty

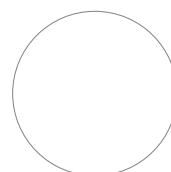
fioletowy

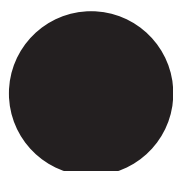
niebieski

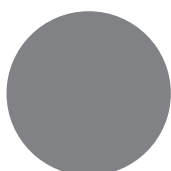
różowy

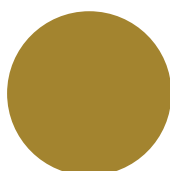
biały

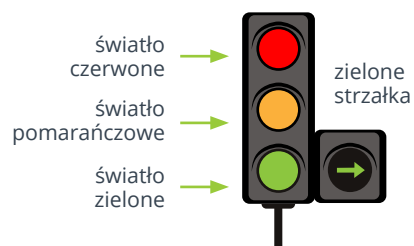
czarny

szary

brązowy

sygnalizacja świetlna / sygnalizator

03.20 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

pętla ("końcówka")¹	петля (конечная остановка)	bus terminal
przystanek na żądanie	остановка по требованию	request stop
trasa	маршрут	route
dyżurny ruchu	дежурный движения	dispatcher
centrala nadzoru ruchu	центр надзора над движением	traffic control centre
numer brygadowy	бригадный номер	brigade number
tablica kursów	табло рейсов	table of bus routes
peron	перрон	platform

¹ W Łodzi pętla to "krańcówka".

Ćwiczenia

Klucz z odpowiedziami do ćwiczeń znajduje się na końcu książki.

The answer key is at the end of the book. / Ключ с ответами на упражнения в конце книги.

Ćwiczenie 1

Oto dialog kierowcy z koordynatorem.

Ułóż zdania w odpowiedniej kolejności (ponumeruj).

Arrange sentences in the right order (number). / Расположите предложения в правильном порядке (пронумеруйте).

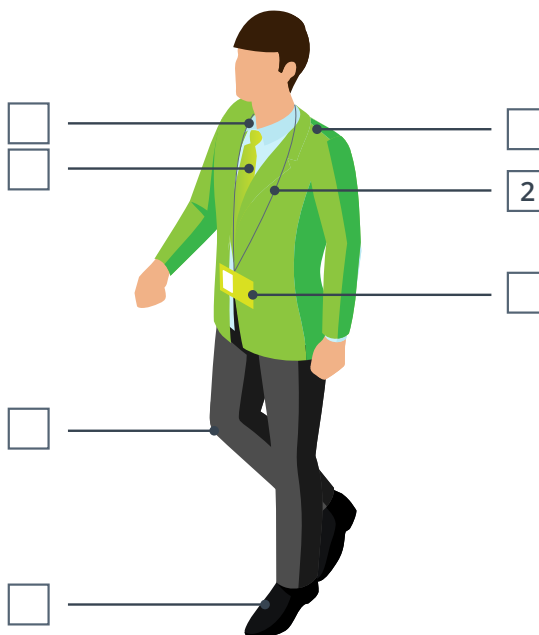
- 1 Dyspozytor: To jest pana autobus. Numer rejestracyjny PO72201.
- Kierowca: O organizacji pracy?
- Dyspozytor: Bardzo dobre pytanie. Numer garażowy, nazywany też numerem bocznym, to 1664.
- Kierowca: Którą linią jadę?
- Dyspozytor: Tak. Na przykład kiedy jest pan spóźniony do pracy lub chory. Albo kiedy nie zna pan linii.
- Kierowca: Tak, znam. W jakiej sytuacji muszę dzwonić do dyspozytora na zajezdni?
- Dyspozytor: Do dyspozytora na zajezdni telefonujemy, kiedy chcemy rozmawiać o organizacji pracy.
- Kierowca: Mój autobus! Piękny. Zielony. Jaki mam numer garażowy?
- Dyspozytor: Jest pan kierowcą na linii 182. Zna pan trasę i przystanki?

Ćwiczenie 2

Co to jest? Ponumeruj.

Number. / Обозначить.

- 1. koszula
- 2. smycz
- 3. identyfikator
- 4. spodnie
- 5. buty
- 6. bluza / polar
- 7. krawat

Ćwiczenie 3

Połącz w pary.

Make pairs. / Соедините в пары.

usterka (STOP! Wzywaj pomoc!)
hamulec ręczny
awaria systemów pneumatycznych
rampa
lewy kierunkowskaz
prawy kierunkowskaz
światła przeciwmgielne
retarder
oświetlenie przestrzeni pasażerskiej
głośnik zewnętrzny
sprężarka
lampy sufitowe
ogrzewanie lusterek

Ćwiczenie 4

Uzupełnij dialog słowami i zwrotami z ramki. Zastanów się dobrze – masz o dwie odpowiedzi za dużo.

Complete the sentences with words and phrases from the frame. Think twice, there are two extra answers more. / Дополните предложения словами и оборотами из рамки. Хорошо подумайте – есть два.

boczny, na pętli, nadzoru, pan, jesteśmy, rozumiem, służbowy, kawa, w trasie, pytanie

Dyspozytor: Czy ma _____ jakieś pytania?

Kierowca: Tak, mam _____.

Dyspozytor: Słucham. Proszę pytać.

Kierowca: Co ma zrobić, jeśli _____ mam problem?

Dyspozytor: Proszę zadzwonić do centrali _____ ruchu lub do dyżurnego _____.

Kierowca: Jakie informacje mam podać? Imię i nazwisko?

Dyspozytor: Proszę podać numer _____, numer linii oraz numer _____ autobusu. A także lokalizację.

Kierowca: Lokalizację? Nie _____.

Dyspozytor: Lokalizację, czyli miejsce, w którym się pan znajduje.

Kierowca: Na przykład nazwę przystanku?

Dyspozytor: Tak. Nazwę przystanku lub ulicy.

Ćwiczenie 5

Przeczytaj jeszcze raz dialog Jurija z Dawidem (strona 18), a potem zdecyduj, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

Read the dialogue on page 18 again, and then decide which of the following sentences are true (PRAWDA) and which are false (NIEPRAWDA). / Прочитайте диалог на странице 18 еще раз, а затем решите, какие из следующих предложений являются верными (PRAWDA), а какие - нет (NIEPRAWDA).

	PRAWDA	NIEPRAWDA
Numer rejestracyjny autobusu Jurija to 182.	☐	☐
Jurij zna inne linie.	☐	☐
Jurij mówi dobrze po polsku.	☐	☐
Kiedy Jurij jest chory (bo ma grypę albo anginę), musi telefonować dyspozytora na zajezdni.	☐	☐
Jurij zna budowę deski rozdzielczej autobusu.	☐	☐
Autobus Jurija ma numer garażowy PO 72201.	☐	☐
Jurij robi pierwszy kurs z patronem.	☐	☐

Ćwiczenie 6

Jaki kolor mają te autobusy? Zaznacz poprawną odpowiedź.

What is the color of the buses? Select the correct answer. / Какого цвета автобусы? Отметьте правильный ответ.

a	b	c	d
			
☐ różowy ☐ zielony ☐ niebieski	☐ biały ☐ żółty ☐ czarny	☐ czarny ☐ czerwony ☐ brązowy	☐ różowy ☐ fioletowy ☐ zielony
e	f	g	h
			
☐ szary ☐ czarny ☐ brązowy	☐ fioletowy ☐ niebieski ☐ zielony	☐ czarny ☐ biały ☐ czerwony	☐ różowy ☐ zielony ☐ żółty

 Dialog

Autobus się zatrzymał z powodu awarii. Pasażer podchodzi do kierowcy.

Pasażer: Dzień dobry panu.

Jurij: Dzień dobry.

Pasażer: Dlaczego stoimy?

Jurij: Przepraszam, nie rozumiem. Czy może pan powtórzyć?

Pasażer: Dlaczego autobus nie jedzie? Dlaczego nie kontynuujemy kursu?

Jurij: Ponieważ ¹ jest awaria. Autobus nie odpala. Proszę chwilę poczekać. Muszę poinformować centralę nadzoru ruchu.

¹ ponieważ... = bo...

Jurij: *Przez autokomputer.* Centrala? Tu 1021. Mam problem. Autobus nie odpala. Proszę o pomoc.

Dyspozytor: Co się stało? Mieliście wypadek? Kolidują?

Jurij: Nie. Myślę, że to awaria techniczna. Brak mocy.

Dyspozytor: Rozumiem. Proszę podać numer boczny autobusu i linię. Gdzie jesteście?

Jurij: 1081. Linia 164. Jesteśmy na przystanku „Kościelna”, kierunek „Kacza”.

Dyspozytor: Proszę czekać. Wysyłam pogotowie techniczne.

Jurij: Dziękuję. Zrozumiałem.

Jurij: *Do pasażera.* Poinformowałem centralę o awarii.

Czekamy na pomoc techniczną.

Pasażer: Ale ja się bardzo spieszę.

Jurij: Dokąd pan jedzie?²

Pasażer: Na Łazarz.

Jurij: Rozumiem. Jak mogę panu pomóc?

Pasażer: Jak dojechać na Rynek Łazarzki? Czy jest inne połączenie?³

Jurij: Hmm. Może pan pojechać tramwajem. Ale z przesiadką. No i trasa jest dłuższa.

Pasażer: Może jednak poczekam?

Jurij: O, widzę, że jest już kolejny autobus tej samej linii.

Przez mikrofon: Szanowni Państwo, przepraszamy za opóźnienie, ale mamy awarię techniczną. Za nami stoi już kolejny autobus tej samej linii. Zapraszamy. Proszę się przesiąść.

² Dokąd pan jedzie? = Gdzie pan jedzie?

³ Inne połączenie = opcja dojazdu innym autobusem lub tramwajem.

AZ Nowe słowa

1. Cyfry i liczby (0 – 20)

04.2 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

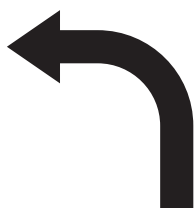
0	zero	11	jedenaście
1	jeden	12	dwanaście
2	dwa	13	trzynaście
3	trzy	14	czternaście
4	cztery	15	piętnaście
5	pięć	16	szesnaście
6	sześć	17	siedemnaście
7	siedem	18	osiemnaście
8	osiem	19	dziewiętnaście
9	dziewięć	20	dwadzieścia
10	dziesięć		

2. Cyfry i liczby (20 – 1000)

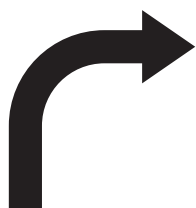
04.3 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

20	dwadzieścia	30	trzydzieści
21	dwadzieścia jeden	40	czterdzieści
22	dwadzieścia dwa		
23	dwadzieścia trzy	50	pięćdziesiąt
24	dwadzieścia cztery	60	sześćdziesiąt
25	dwadzieścia pięć	70	siedemdziesiąt
26	dwadzieścia sześć	80	osiemdziesiąt
27	dwadzieścia siedem	90	dziewięćdziesiąt
28	dwadzieścia osiem		
29	dwadzieścia dziewięć		
<hr/>			
100	sto	500	pięćset
101	sto jeden	600	sześćset
111	sto jedenaście	700	siedemset
148	sto czterdzieści osiem	800	osiemset
		900	dziewięćset
200	dwieście		
300	trzysta	1000	tysiąc
400	czteryście		

skręć w lewo

skręć w prawo

jedź prosto

zawróć

04.4 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

usterka	неполадка	failure
silnik	двигатель	engine
oczyszczanie spalin	очистка выхлопных газов	flue gas treatment
brak mocy	нет мощности	lack of power
przegub	шарнир	swivel
niskie ciśnienie w oponach	низкое давление в шинах	low pressure in tires
zużycia okładzin hamulcowych	износа тормозных накладок	wear and tear of brake linings
wyciek płynu	утечка жидкости	liquid leakage
wyciek paliwa	утечка топлива	fuel leakage
sterowanie	управление	steering
hamulce	тормоза	brakes
pęknięta opona	лопнувшая шина	broken tire
„kapec” ¹	„спустившее колесо”	flat tire
karta techniczna	техническая карта	technical sheet
usterka techniczna	техническая неисправность	technical failure
kolizja	ДТП	collision
wypadek	авария (на дороге, не техническая)	accident
zmiana trasy	изменение маршрута	change of course
autobus uszkodzony	автобус поврежден	bus damaged
autobus szkoleniowy	учебный автобус	training bus
autobus zastępczy	автобус на замену	replacement bus
przesiadka	пересадка	change

¹ „kapec”

Ćwiczenia

Klucz z odpowiedziami do ćwiczeń znajduje się na końcu książki.

The answer key is at the end of the book. / Ключ с ответами на упражнения в конце книги.

Ćwiczenie 1

Oto dialog kierowcy z koordynatorem.

Ułóż zdania w odpowiedniej kolejności (ponumeruj).

Arrange sentences in the right order (number). / Расположите предложения в правильном порядке (пронумеруйте).

- 1 Kierowca: Halo? Centrala? Tu 1021. Mam problem. Autobus nie odpala. Proszę o pomoc.
- Dyspozytor CNR: Do widzenia.
- Dyspozytor CNR: Rozumiem. Proszę podać numer boczny autobusu i linię. Gdzie jesteście?
- Kierowca: Dziękuję. Zrozumiałem. Do widzenia.
- Dyspozytor CNR: Co się stało? Czy mieliście wypadek? Kolizję?
- Kierowca: Numer boczny to 1081. Linia 164. Jesteśmy na przystanku „Słowiańska”, kierunek „Osiedle Sobieskiego”.
- Dyspozytor CNR: Proszę czekać. Wysłam pogotowie techniczne.
- Kierowca: Nie. Myślę, że to awaria techniczna. Brak mocy.

Ćwiczenie 2

Połącz w pary.

Make pairs. / Соедините в пары.

2	siedem
7	dwanaście
12	trzydzieści cztery
14	czternaście
20	sto osiem
9	dziewięć
53	dwa
34	pięćdziesiąt trzy
10	dwadzieścia
0	dziesięć
108	zero

Ćwiczenie 3

Połącz w pary.

Make pairs. / Соедините в пары.

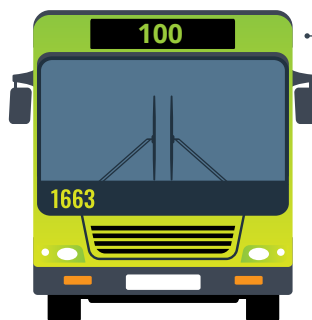
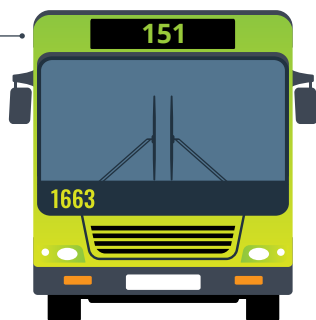
$11 + 5 =$	pięćdziesiąt
$20 + 30 =$	sto
$80 - 2 =$	siedemdziesiąt osiem
$200 + 500 =$	sto czternaście
$100 + 14 =$	szesnaście
$16 + 7 =$	osiemnaście
$12 + 6 =$	dwadzieścia trzy
$60 + 40 =$	siedemset

Ćwiczenie 4

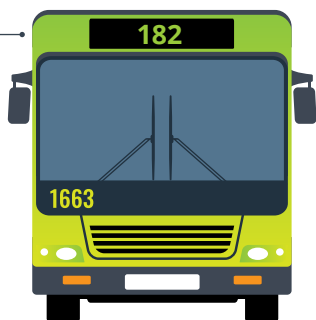
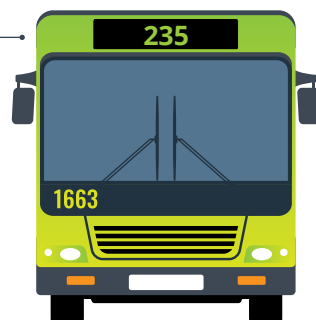
Jakie numery mają te linie?

What are the bus numbers ? / Какие номера автобусов?

dwieście trzydzieści pięć, sto pięćdziesiąt jeden, sto osiemdziesiąt dwa, sto, sto szesnaście,
sto trzy, dwieście pięćdziesiąt osiem, dwieście cztery

dwieście pięćdziesiąt osiem

Ćwiczenie 5

Uzupełnij dialog słowami i zwrotami z ramki. Zastanów się dobrze – masz o dwie odpowiedzi za dużo.

Complete the sentences with words and phrases from the frame. Think twice, there are two extra answers more. / Дополните предложения словами и оборотами из рамки. Хорошо подумайте – есть два.

centrum , Czy, Dlaczego, kierowcą, Przepraszam, stało, techniczny, kierunek, zajezdnia

Pasażer: Co się stało?

Kierowca: _____ bardzo, ale mamy problem _____.

Pasażer: Problem techniczny? _____?

Kierowca. Nie wiem. Czekamy na ekipę techniczną.

Pasażer: Czekamy... No to mam problem. Bardzo duży problem.

Kierowca: Co się _____? _____ mogę panu pomóc?

Pasażer: Tak, proszę mi powiedzieć, jak dojechać do _____ miasta.

Kierowca: Przepraszam, ale jestem nowym _____.

Pasażer: Rozumiem. Sprawdzę w Internecie.

Ćwiczenie 6

Przeczytaj jeszcze raz dialog Jurija z pasażerem (strona 25), a potem zdecyduj, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

Read the dialogue on page 25 again, and then decide which of the following sentences are true (PRAWDA) and which are false (NIEPRAWDA). / Прочитайте диалог на странице 25 еще раз, а затем решите, какие из следующих предложений являются верными (PRAWDA), а какие - нет (NIEPRAWDA).

	PRAWDA	NIEPRAWDA
Autobus ma awarię.	☐	☐
Jurij zawiadamia centralę.	☐	☐
Autobus miał kolizję.	☐	☐
Autobus jest na przystanku „Kacza”.	☐	☐
Pasażer ma mało czasu.	☐	☐
Pasażer chce jechać na Rynek Łazarski.	☐	☐
Jurij proponuje pasażerowi alternatywną trasę autobusem.	☐	☐

Dialog

Autobus gwałtownie zahamował. Kierowca podchodzi do pasażera, który upadł.

Jurij: Co się stało?

Pasażer: Zahamował pan ostro i upadłem.

Jurij: Tak, wiem. Przepraszam bardzo. To moja wina, ale musiałem natychmiast się zatrzymać. To była trudna sytuacja drogowa.

Pasażer: Rozumiem.

Jurij: Jak mogę panu pomóc? Może pan wstać?

Pasażer: Nie bardzo.

Jurij: Proszę zaczekać. Poinformuję centralę nadzoru ruchu.

Pasażer: Dobrze.

Jurij: *Przez autokomputer.* Halo? Tu 1021. Numer boczny 1081. Mam problem. Pasażer upadł w autobusie. Ma kontuzję – nie może chodzić. Proszę o pomoc.

Dyspozytor: Dziękuję za informację. Gdzie jesteście?

Jurij: Jesteśmy na przystanku „Słowiańska”.

Dyspozytor: Zadzwoń po karetkę. Proszę czekać.

Jurij: *Do pasażera.* Czekamy na karetkę.

Pasażer: Dziękuję bardzo.

Jurij: Nie ma za co. Czy kogoś powiadomić?

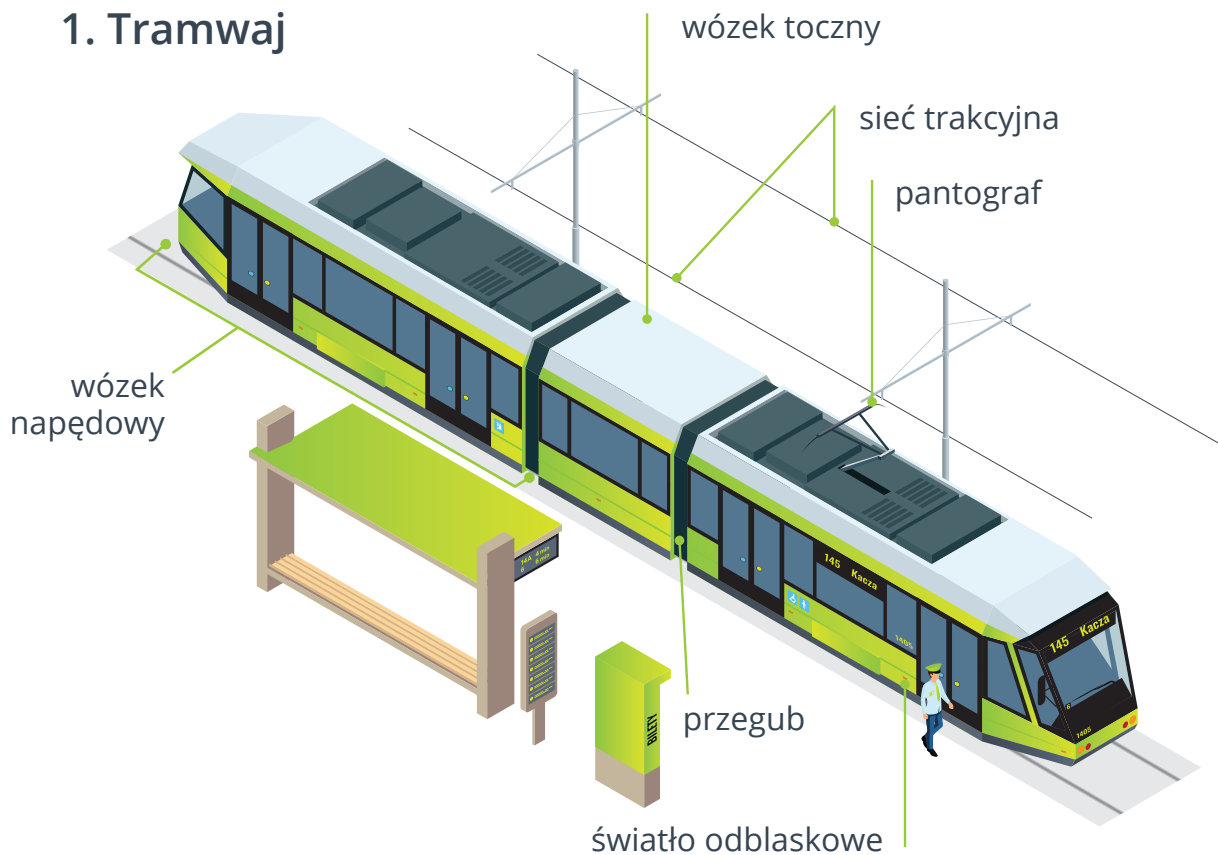
Pasażer: Nie, nie trzeba. Dziękuję.

Jurij: *Do pasażerów.*

Szanowni państwo, musimy czekać na karetkę. Nasz autobus będzie miał opóźnienie, ale za chwilę podjedzie następny tej samej linii. Proszę się przesiąść. Przepraszam za utrudnienia.

AZ Nowe słowa

1. Tramwaj

2. Miejsca specjalne w autobusach i tramwajach.

Special places. / Специальные места.

05.20 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

miejsce dla osoby z niepełnosprawnością

miejsce na rower

miejsce dla osoby starszej

miejsce na wózek

miejsce dla kobiety w ciąży

miejsce dla rodzica z dzieckiem

05.3 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

jezdnia	проезжая часть	roadway
śliska nawierzchnia	скользкое дорожное покрытие	slippery surface
pasażer się poślizgnął	пассажир поскользнулся	the passenger has slipped
pasażer się uderzył	пассажир ударился	the passenger has hurt himself
pasażer się potknął	пассажир споткнулся	the passenger stumbled
pasażer zasłabł	пассажир потерял сознание	the passenger has fainted
pasażer upadł	пассажир упал	the passenger has fallen
pasażer jest agresywny	пассажир агрессивно себя ведёт	the passenger is aggressive
pasażer jest nietrzeźwy	пассажир пьян	the passenger is drunk.
bójka w autobusie	драка в autobusie	a fight on the bus
autobus ma wybitą szybę	в autobusie разбито стекло	the bus has a broken window.
autobus ma awarię	у autobusa авария (поломка)	The bus has a breakdown
miałem kolizję	я попал в ДТП.	I had a collision
miałem wypadek	я попал в аварию	I had an accident.
„kapec”	„спустившее колесо”	Flat tire

4. Sytuacje wyjątkowe. Jak reagować?

Exceptional situations. How to react? / Исключительные ситуации. Как реагировать?

05.4 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

pasażer agresywny

pasażer upadł

pasażer zasłabł

5. Godziny (system oficjalny)

Hours (official system) / Часы (официальная система)

05.50 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

Która jest godzina?

Która godzina?

Jest siódma.

Jest siódma pięć.

Jest siódma pięćdziesiąt.

Jest dwunasta dziesięć.

Jest trzynasta dwadzieścia.

Jest dwudziesta pierwsza.

W systemie oficjalnym godziny podajemy wykorzystując liczebniki porządkowe, a minuty – liczebniki główne (np. 12:07 – dwunasta siedem).

In the official system, hours are given using ordinal numerals, and minutes are given as main numerals (e.g. 12:07 - 12:07 - 12:seven). / В официальной системе часы называем, используя порядковые числительные, а минуты – количественные числительные (например, 12:07 – dwunasta siedem).

05.60 Posłuchaj i powtórz.

Listen and repeat. / Послушайте и повторите.

Liczebniki porządkowe (1-24)

Liczebniki główne - strona 26.

1:00	Jest pierwsza.	13:00	Jest trzynasta.
2:00	Jest druga.	14:00	Jest czternasta.
3:00	Jest trzecia.	15:00	Jest piętnasta.
4:00	Jest czwarta.	16:00	Jest szesnasta.
5:00	Jest piąta.	17:00	Jest siedemnasta.
6:00	Jest szósta.	18:00	Jest osiemnasta.
7:00	Jest siódma.	19:00	Jest dziewiętnasta.
8:00	Jest ósma.	20:00	Jest dwudziesta.
9:00	Jest dziewiąta.	21:00	Jest dwudziesta pierwsza.
10:00	Jest dziesiąta.	22:00	Jest dwudziesta druga.
11:00	Jest jedenasta.	23:00	Jest dwudziesta trzecia.
12:00	Jest dwunasta.	24:00	Jest dwudziesta czwarta.

6. Pory dnia

Ćwiczenia

Klucz z odpowiedziami do ćwiczeń znajduje się na końcu książki.

The answer key is at the end of the book. / Ключ с ответами на упражнения в конце книги.

Ćwiczenie 1

Oto dialog kierowcy z koordynatorem.

Ułóż zdania w odpowiedniej kolejności (ponumeruj).

Arrange sentences in the right order (number). / Расположите предложения в правильном порядке (пронумеруйте).

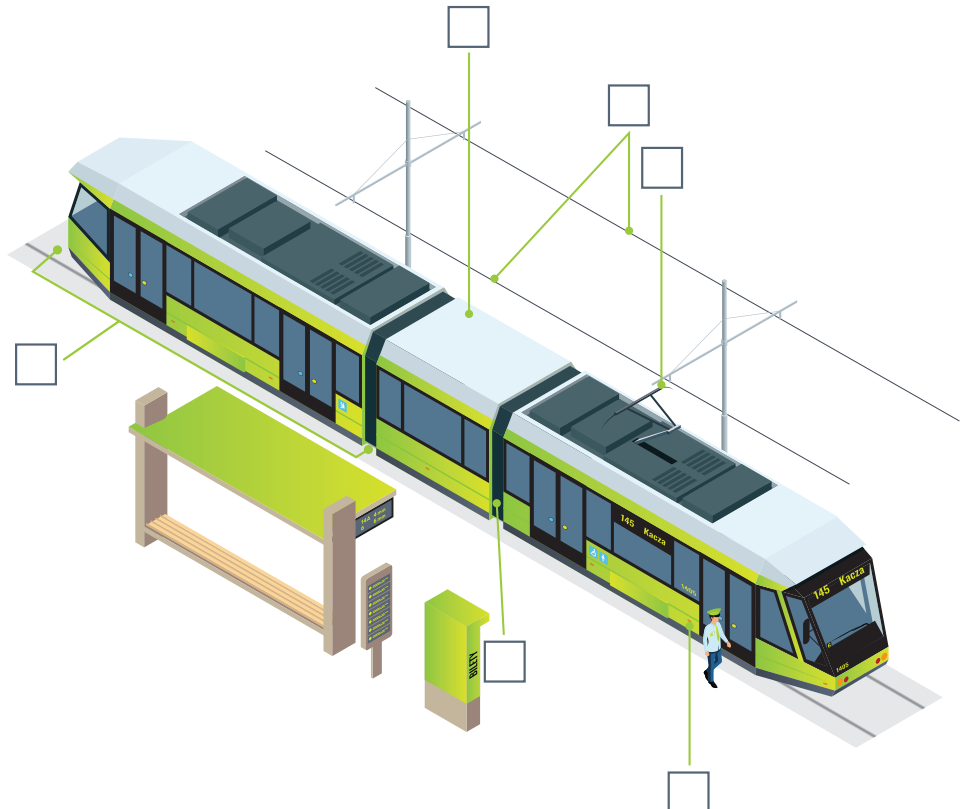
- 1 Kierowca: Co się stało?
- Pasażerka: Dziękuję bardzo.
- Kierowca: Nie ma za co. Czy powiadomić kogoś z pana rodziny?
- Pasażerka: Nie, nie mogę wstać.
- Kierowca: Jak mogę panu pomóc? Może pan wstać?
- Kierowca: Proszę zaczekać. Poinformuję centralę nadzoru ruchu, która wezwie karetkę.
- Pasażerka: Upadłem. Boli mnie noga.
- Pasażerka: Nie, nie trzeba. Dziękuję.

Ćwiczenie 2

Co to jest? Ponumeruj.

Number. / Обозначить.

1. wózek toczny
2. przegub
3. wózek napędowy
4. światło odblaskowe
5. pantograf
6. sieć trakcyjna

Ćwiczenie 3

Dla kogo zarezerwowane są te miejsca?

Who are these places reserved for? / Для кого зарезервированы эти места?

miejsce dla kobiety w ciąży, miejsce na wózek, miejsce na rower, miejsce dla osoby z niepełnosprawnością, miejsce dla osoby starszej, miejsce dla rodzica z dzieckiem

Ćwiczenie 4

Która jest godzina? Połącz.

Make pairs / Соедините в пары.

14:10
12:12
20: 12
4:30
22:00
2:20
18:45
9:15

Jest czwarta trzydzieści.
Jest dziewiętna piętnaście.
Jest dwunasta dwanaście.
Jest dwudziesta dwanaście.
Jest osiemnasta czterdzieści pięć.
Jest druga dwadzieścia.
Jest czternasta dziesięć.
Jest dwudziesta druga.

Ćwiczenie 5

Uzupełnij dialog słowami i zwrotami z ramki. Zastanów się dobrze – masz o dwie odpowiedzi za dużo.

Complete the sentences with words and phrases from the frame. Think twice, there are two extra answers more. / Дополните предложения словами и оборотами из рамки. Хорошо подумайте – есть два.

autobus, być, agresywny, Czy, pan, pani, policję, upadł, zajezdnia, potrzebuje, słyszy, wszystko, zasłabł

Sytuacja 1

Proszę natychmiast opuścić _____.
W przeciwnym razie wezwę _____.

pasażer _____

Sytuacja 2

Może _____ wstać?
Czy _____ pan pomocy?

_____ kogoś
powiadomić?

pasażer _____

Sytuacja 3

Czy _____ mnie _____?
Czy _____ w porządku?

pasażer _____

Ćwiczenie 6

Przeczytaj jeszcze raz dialog Jurija z pasażerem (strona 31),
a potem zdecyduj, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

Read the dialogue on page 31 again, and then decide which of the following sentences are true (PRAWDA) and which are false (NIEPRAWDA). / Прочитайте диалог на странице 31 еще раз, а затем решите, какие из следующих предложений являются верными (PRAWDA), а какие - нет (NIEPRAWDA).

	PRAWDA	NIEPRAWDA
Autobus miał wypadek.	☐	☐
Pasażer jest agresywny.	☐	☐
Jurij oferuje pomoc pasażerowi.	☐	☐
Jurij telefonuje po karetkę.	☐	☐
Jurij i pasażer czekają na karetkę.	☐	☐
Pasażer stracił przytomność.	☐	☐
Jurij informuje pasażerów, że autobus ma opóźnienie.	☐	☐

Karta drogowa autobusu

Bus log book / ДОРОЖНАЯ КАРТА АВТОБУСА

Karta drogowa nr KARTA DROGOWA AUTOBUSU Data wystawienia: 09.06.2019		nr rejestracyjny: P0 72201 nr garażowy: 1081		82/2 Linia / wóz 82/2/91/2 Linia / wóz	
Placęć Wydziału Placęć i podpis dyspozytora zm. przy wyjeździe z zajezdni					
1. Obsługa autobusu					
I. Kierowca, nr służbowy Adam Nowak #1112 II. Kierowca, nr służbowy Józef Kowalski #1115		III. Kierowca, nr służbowy IV. Kierowca, nr służbowy		V. Kierowca, nr służbowy VI. Kierowca, nr służbowy	
2. Potwierdzenie sprawności technicznej autobusu					
a) Dnia 09.06.2019 godz. 02:30 <i>Krawczyk</i> Podpis upoważnionego pracownika zaplecza technicznego		b) Dnia 09.06.2019 godz. 04:15 <i>Nowak</i> Dnia 09.06.2019 godz. 14:37 <i>Cieśla</i> podpis kierowcy / podpis kierowcy		c) Przy wyjeździe d) Zakłanowano do zbiornika zasadn. / dodatk. zasadn. / dodatk. 310/32 310/32	
3. Stan paliwa					
4. Praca autobusu					
Nr służb. kierowcy	Linia / wóz	Godz. rozpoczęcia lub wyjazdu	Godz. zakończenia lub powrotu	Stan licznika km	
				Rozpoczęcie	Zakończenie
#1112	82/2	02:30	07:48	121 234	121 259
#1115	82/2	07:48	15:48	121 259	121 301
5. Zużycie paliwa					
Faktycznie przebyto km		Zamiana autobusu		Oszczędność	
26 42				Przekroczono	
6. Kontrola autokomputera					
7. Naprawy wykonane przez pogotowie techniczne					
Czas przerwy od - do	Rodzaj uszkodzenia	Symbol	Podpis i nr służb. pracownika pogotowia techn.	Przerwa sніадантова	
				Nr służbowy	Przerwa unijna
11:27 - 11:42	II drzwi		<i>Tomczak</i> #999	TAK	Przystępuje
				05:30 - 05:45	Wykonana od - do
				NIE	Wykonana od - do
					5:01
8. Realizacja przerw dla kierowców					
9. Zakończenie pracy					
a) Potwierdzenie mycia i sprzątania		b) Taclograf / symulator*) SPRAWNY <i>Kowalski</i> #1115 nr st. i podpis kierowcy NIESPRAWNY		c) OC przy pojeździe wykonano podpis ubezpieczyciela d) Zdano komplet dokumentów <i>Kowalski</i> #1115 nr st. i podpis kierowcy	
10. Uwagi:					

Karta drogowa autobusu

Bus log book / ДОРОЖНАЯ КАРТА АВТОБУСА

data wystawienia	дата выставления	date of issue
nr rejestracyjny	номерной знак	vehicle registration number
nr garażowy	гаражный №	garage number
linia / wóz	линия/машина	line / vehicle
pieczęć i podpis dyspozytora zmianowego przy wyjeździe z zajezdni	печать и подпись диспетчера смены при выезде из автобусного парка	stamp and signature of shift dispatcher on departure from the depot
1.obsługa autobusu	1. обслуживание автобуса	1. bus service
kierowca, nr służbowy	водитель, служебный №	driver, service number
2.potwierdzenie sprawności technicznej autobusu	2. подтверждение технической исправности	2. confirmation of technical efficiency of the bus
dnia..... godz.	дата.....время.....	on.. at...
podpis pracownika technicznego	подпись технического работника	technical employee signature
podpis kierowcy	подпись водителя	driver's signature
3. stan paliwa	3. количество топлива	3. condition of fuel
a) przy wjeździe	b) на выезде	a) at entrance
b) zatankowano do zbiornika	d) заправлено в бак	c) refuelled into the tank
c) przy powrocie	e) на возврате	d) at return
4. praca autobusu	4. работа автобуса	4. operation of the bus
godzina rozpoczęcia lub wyjazdu	время начала или выезда	starting or departure time
godzina zakończenia lub powrotu	время окончания или возврата	time of end or return
stan licznika (km)	показания счётчика (км)	counter reading (km)
rozpoczęcie	начало	starting
zakończenie	конец	ending
5. zużycie paliwa	5. потребление топлива	5. fuel usage
przybyło km	прибавилось км	kilometres added
zmiana autobusu	замена автобуса	change of the bus
oszczędność	экономия	saving
przekroczone	превышено	exceeded
6. kontrola autokomputera	6. контроль автокомпьютера	6. control of the autocomputer
wpisać sprawny/niesprawny	указать исправен/неисправен	enter functional/nonfunctional

7. naprawy pogotowia technicznego	7. ремонты скорой техпомощи	7. repairs done by the technical assistance
czas przerwy (od... do...)	время перерыва (с... по...)	time of a break (from... to...)
rodzaj uszkodzenia	вид повреждения	type of damage
symbol	символ	symbol
podpis i nr służbowy pracownika pogotowia technicznego	подпись и служебный № работника скорой техпомощи	signature and service number of technical assistance employee
8. realizacja przerw dla kierowców	8. реализация перерывов для водителей	9. execution of breaks for drivers
przerwa śniadaniowa	перерыв на завтрак	breakfast
przysługuje	полагается	appertain to
wykonana (od... do...)	реализован (от... до...)	done (from... to...)
przerwa unijna	европерерыв	union break
rzeczywisty czas prowadzenia pojazdu	действительное время управления ТС	real time of driving the vehicle
9. zakończenie pracy	9. окончание работы	9. end of work
potwierdzenie mycia i sprzątnia	подтверждение мойки и уборки	confirmation of washing and cleaning
tachograf / symulator	тахограф / симулятор	tachograph / simulator
podpis brygadzysty	подпись бригадира	signature of a foreman
uwagi	замечания	remarks

Dialogi – tłumaczenie (RU, ENG.)

Глава 1 Кадры

Юрий – это новый водитель. В офисе первый раз разговаривает с Агнешкой.

Агнешка: Здравствуй! Кто вы?

Юрий: Здравствуйте. Я новый водитель.

Агнешка: Как вас зовут?

Юрий: Я Юрий Мельник.

Агнешка: Очень приятно. Меня зовут Агнешка Новак.

Юрий: Очень приятно. Госпожа Агнешка, это мои документы.

Антон: Для начала дайте, пожалуйста, документ, удостоверяющий личность.

Юрий: Извините, я не понимаю. Я плохо говорю по-польски. Пожалуйста, повторите.

Агнешка: Документ, удостоверяющий личность – это, например, внутренний или заграничный паспорт.

Юрий: Аааа! Теперь я понимаю. Пожалуйста. Это мой паспорт.

Агнешка: Спасибо. Дайте также документы, подтверждающие легальное проживание.

Юрий: Уже даю. Это разрешение на работу. А это разрешение на временное проживание.

Агнешка: Медицинский осмотр?

Юрий: Пожалуйста, это моя справка периодического медосмотра.

Агнешка: А психологический осмотр?

Юрий: Есть. Действительный. Пожалуйста.

Агнешка: Спасибо большое. Следующий момент – квалификационные документы.

Юрий: Извините. Я не понимаю. Пожалуйста, повторите.

Агнешка: Квалификационные документы! Пожалуйста – это моё

свидетельство о профессиональной квалификации. А это водительские права категории D. На автобусы.

Агнешка: У вас есть польские водительские права?

Юрий: Нет. Польские водительские права я получу после 185 дней проживания в Польше.

Агнешка: Это правда. Через некоторое время. Пожалуйста, это ваш договор.

Юрий: Договор?

Агнешка: Договор – это по-другому контракт.

Юрий: Понятно.

Агнешка: Пожалуйста, проставьте подпись.

Юрий: Что значит „подпись“?

Агнешка: Подпись – это автограф.

Юрий: Ну да. Подпись. Пожалуйста.

Антон: Спасибо. До свидания.

Юрий: До свидания.

Глава 2 В депо

Юрий в депо. В офисном здании встречает Давида, который является ведущим диспетчером.

Юрий: Добрый день, я Юрий Мельник. Новый водитель.

Давид: Очень приятно. Меня зовут Давид Ковальский. Я ведущий диспетчер.

Юрий: Очень приятно.

Давид: Я покажу вам несколько важных мест. В этом офисе работает диспетчер смены. Он организует работу водителей.

Юрий: Понятно. Это ему мы звоним, когда у нас проблемы?

Давид: Да. Когда у нас возникла проблема, мы звоним диспетчеру смены или дежурному по движению на петле.

Юрий: Понятно.

Давид: А это таблица с распределением служб.

Юрий: „Распределение служб“? Что значит „распределение служб“?

Давид: Распределение служб – это план работы.

Юрий: План работы, то есть график? Распределение смен.

Давид: Да. Распределение служб – это график. График. Распределением служб занимается плановик.

Юрий: Понятно.

Давид: А там ждёт автобус. Это ключи, свидетельство о регистрации, полис ОСАГО и книжка автобуса. И дорожная карта.

Юрий: Дорожная карта? Простите, но я не понимаю.

Давид: Дорожная карта автобуса – это документ, который описывает

работу автобуса в течение всего дня.

Юрий: Теперь я понимаю. Господин Давид, что значит „нр“?

Давид: „Нр“ означает номер. Например, номер автобуса, номер линии или служебный номер водителя. Ваш служебный номер 1021.

Юрий: 1021. Понятно. А „перерыв“?

Давид: Перерыв – это пауза. Время на кофе.

Юрий: Мне очень нравятся перерывы.

Давид: Тогда я предлагаю кофе. Но сначала прогулка по депо.

Юрий: Депо?

Давид: Депо – это наша база. Большая парковка. Здесь начинаются и заканчиваются маршруты всех автобусов или трамваев. Идём?

Юрий: Идём!

Глава 3 Первый рейс

У Юрия сейчас будет первый рейс. Разговаривает с Давидом в салоне автобуса.

Давид: Готов к первому рейсу?

Юрий: Конечно. Мы можем начать.

Давид: Вот5 ваш автобус. Номерной знак P072201.

Юрий: На какой линии я еду?

Давид: Вы будете водителем на линии 182. Вы знаете маршрут и остановки?

Юрий: Знаю, знаю.

Давид: А вы знаете другие линии? Я спрашиваю, потому что иногда у нас появляются кадровые проблемы, и нам нужно изменить график.

Юрий: Я знаю линии 168 и 156.

Давид: Это очень хорошая информация. Вы помните свой служебный номер?

Юрий: Конечно!

Давид: Проверим! Какой у вас служебный номер?

Юрий: Мой служебный номер – 1021.

Давид: Хорошо. Когда вы звоните в центр надзора за движением или дежурному на петле, пожалуйста, представьтесь по служебному номеру.

Юрий: Извините, но я не понимаю. Можете ли вы говорить медленнее?

Давид: Извините, я забыл, что вы только ещё учите польский. Я хотел напомнить, что когда у нас на маршруте появляется проблема, мы звоним дежурному на петле или центр надзора за движением и говорим в первую очередь наш служебный номер.

Юрий: А когда я звоню диспетчеру в депо?

Давид: Диспетчеру на депо мы звоним, когда хотим поговорить об организации труда.

Юрий: Об организации труда?

Давид: Да. Например, когда вы опаздываете на работу или заболели. Или, когда вы не знаете линию.

Юрий: Аааа, понимаю.

Давид: Пожалуйста, всегда указывайте свой служебный номер.

Диспетчеры и дежурные идентифицируют водителей по номерам. Так быстрее.

Юрий: Но цифры по-польски такие трудные!

Давид: Спокойно. Вы обязательно научитесь!

Юрий: Я надеюсь.

Давид: Вы знаете конструкцию приборной панели автобуса?

Юрий: Я знаю, но не по-польски. Извините.

Давид: Ничего страшного. У меня есть кое-что для вас. Пожалуйста.

Юрий: Спасибо.

Давид: А теперь опекун сделает с вами первый рейс. Удачи!

Глава 4 Авария

Автобус остановился из-за аварии. Пассажир подходит к водителю.

Пассажир: Здравствуйте.

Юрий: Здравствуйте.

Пассажир: Почему мы стоим?

Юрий: Извините, я не понимаю. Вы можете повторить?

Пассажир: Почему автобус не едет? Почему мы не продолжаем рейс?

Юрий: Потому что произошла авария. Автобус не заводится.

Пожалуйста, подождите немного. Я должен сообщить в центр надзора над движением.

Юрий: Через автокомпьютер. Центр? Здесь 1021. У меня проблема.

Автобус не заводится. Прошу помочь.

Диспетчер CNR: Что случилось? Вы попали в аварию? ДТП?

Юрий: Нет. Я думаю, что это техническая авария. Нет мощности.
Диспетчер: Я понимаю. Назовите, пожалуйста, боковой номер автобуса и линию. Где вы?
Юрий: 1081. Линия 164. Мы на остановке «Косцьельна», направление «Кача».
Диспетчер: Пожалуйста, подождите. Я высылаю техпомощь.
Юрий: Спасибо. Я понял.

Юрий: Пассажиру. Я проинформировал центр об аварии. Ждём техпомощь.
Пассажир: Но я очень спешу.
Юрий: Куда вы едете?
Пассажир: На Лазаж.
Юрий: Понятно. Как я могу вам помочь?
Пассажир: Как доехать до Лазарского рынка? Есть ли другая связь?
Юрий: Хммм. Вы можете поехать на трамвае. Но с пересадкой. Ну и маршрут длиннее.
Пассажир: Может, я всё-таки подожду?
Юрий: О, я вижу, что уже едет следующий автобус этой линии. Через микрофон: Дорогие пассажиры, мы приносим извинения за задержку, но у нас техническая авария. За нами уже стоит следующий автобус этой линии. Предлагаем вам пересесть.

Глава 5 Резкое торможение

Автобус резко затормозил. Водитель подходит к пассажиру, который упал.

Юрий: Что случилось?
Пассажир: Вы резко затормозили, и я упал.
Юрий: Да, я знаю. Извините, пожалуйста. Это моя вина, но мне нужно было резко остановиться. Это была сложная ситуация на дороге.
Пассажир: Понятно.
Юрий: Чем я могу вам помочь? Вы можете встать?
Пассажир: Не очень.
Юрий: Пожалуйста, подождите. Я сообщу в центр надзора над движением.
Пассажир: Хорошо.
Юрий: Через автокомпьютер. - Алло? Здесь 1021. Боковой номер 1081. У меня проблема. Пассажир упал в автобусе. У него травма – не может ходить. Прошу помочь.
Диспетчер: Спасибо за информацию. Где вы?
Юрий: Мы находимся на остановке «Словяньска».
Диспетчер: Я вызову «скорую». Пожалуйста, подождите.
Юрий: Пассажиру. Ждём «скорую».
Пассажир: Спасибо большое.
Юрий: Не за что. Кого-нибудь проинформировать?
Пассажир: Нет, не нужно. Спасибо.
Юрий: Пассажирам.
Уважаемые пассажиры, нам нужно подождать скорую. Наш автобус опоздает, но через минуту подойдет следующий с этой же линии. Пересядьте, пожалуйста. Извините за неудобства.

Chapter 1 Human Resources

Yuri is the new driver. In the office, he's talking to Agnieszka for the first time.

Agnieszka: Good morning. Who are you?
Yuri: Good morning. I'm the new driver.
Agnieszka: What's your name?
Yuri: I'm Yuri Melnyk.
Agnieszka: Nice to meet you. My name is Agnieszka Nowak.
Yuri: Nice to meet you, too. Pani Agnieszko, these are my papers.
Agnieszka: First of all, I would like to ask for your ID card.
Yuri: I'm sorry, I don't understand. I don't speak good Polish. Say again, please.
Agnieszka: An identity document is, for example, an identity card or passport.
Yuri: Oh! Now I understand. Here you are. This is my passport.
Agnieszka: Thank you. I also ask for documents confirming the legal residence.
Yuri: Here you are. It's a work permit. And this is a temporary residence permit.
Agnieszka: Medical examination?
Yuri: Here you are, this is my periodic check-up.
Agnieszka: What about psychological tests?
Yuri: I got it. They're up to date. Here you are.
Agnieszka: Thank you very much. The next item is the eligibility documents.

Yuri: I'm sorry. I don't understand. Repeat, please.
Agnieszka: Do-ku-men-ty kwa-li-fi-ka-cyj-ne.
Yuri: Yeah, I get them. Qualifying documents! Here you are - this is my certificate of professional competence. And this is a category D driver's license for driving buses.
Agnieszka: Do you have a Polish driving licence?
Yuri: No. The Polish driving licence will be issued to me after 185 days in Poland.
Agnieszka: It's true. After a while. Please, this is your contract.
Yuri: Contract?
Agnieszka: A contract is an agreement in other words.
Yuri: Yes, I understand that.
Agnieszka: I'm asking for your signature.
Yuri: What do you mean by "signature"?
Agnieszka: Signature is an autograph.
Yuri: Oh, yes. Signature. Here you are.
Agnieszka: Thank you. Goodbye.
Yuri: Goodbye.

Chapter 2 At the bus depot

Yuri is at the bus depot. In the office building he meets David, who is the leading dispatcher.

Yuri: Good morning, I'm Yuri Melnyk. New driver.
David: Nice to meet you. My name is David Kowalski. I'm the lead dispatcher.
Yuri: How do you do?
David: I'll show you some important places. There's a shift dispatcher working in this office. He organizes the drivers' work.
Yuri: All right, I get it. So we call him when we have a problem?
David: Yes. When we have a problem, we call the shift dispatcher or the duty traffic on the bus terminal.
Yuri: I understand.
David: And this is the division of duties board.
Yuri: "Division of Duties"? What do you mean, "division of duties"?
David: Division of duties is a work plan.
Yuri: Work plan - work schedule? Division of duties.
David: Yes. Division of duties is a work schedule. Schedule. The division of duties is done by the planner/scheduler.
Yuri: I understand.
David: And there's a bus over there. These are the keys, the vehicle registration paper, the civil liability policy and the bus book. And a bus roadmap.
Yuri: A bus roadmap? I'm sorry, but I don't understand.
David: The Bus Roadmap is a document that describes the work of a bus all day long.
Yuri: Now I understand. Pani Dawidzie, what does "nr." mean?
David: "Nr." means number. For example, bus number, line number or driver's service number. Your service number is 1021.
Yuri: 1021. I understand. What about "break"?
David: A break is a pause. It's coffee time.
Yuri: I like breaks very much.
David: So I suggest coffee. But first, a walk around the depot.
Yuri: The depot?
David: The depot is our base. Big parking lot. All buses and trams start and end here. Shall we go?
Yuri: Let's go!

Chapter 3 First course

Yuri's about to have his first course. He's talking to David in the bus cabin.

David: Are you ready for the first course?
Yuri: Of course. We can start.
David: This is your bus. The vehicle registration number is PO72201.
Yuri: Which line do I take?
David: You'll be the driver on line 182. Do you know the route and the bus stops?
Yuri: Yes, I do.
David: And do you know any other lines? I'm asking because sometimes we have staffing problems and we need to change the schedule.
Yuri: I do know lines 168 and 156.
David: That's very good news. Do you remember your service number?
Yuri: Sure thing!
David: Let's check it. What's your service number?
Yuri: My service number is 1021.

David: That's perfect. When you call the traffic control centre or the dispatcher on the loop, please identify yourself by your service number.
 Yuri: I'm sorry, but I don't understand. Can you speak more slowly?
 David: I'm sorry, I forgot that you're just learning Polish. I would like to remind you that when we have a problem on the road, we call the emergency services on the loop or the traffic control centre and we give, first and foremost, our service number.
 Yuri: When do I call the dispatcher at the depot?
 David: We call the dispatcher at the depot when we want to talk about the organization of work.
 Yuri: About the organization of work?
 David: Yes. For example, when you're late for work or sick.
 Yuri: Oh, I see.
 David: Please always give us your service number. Dispatchers and duty personnel identify drivers by numbers. It's faster this way.
 Yuri: But numbers in Polish are so difficult!
 David: Don't worry. You'll learn it for sure!
 Yuri: I hope so.
 David: Do you know the structure of the bus dashboard?
 Yuri: I do, but not in Polish. I'm sorry.
 David: It's okay. I've got some material for you, sir. Here you go, sir.
 Yuri: Thank you.
 David: And now the patron will take you on your first course. Good luck!

Yuri: Wait a minute, please. I'll let traffic control know.
 Passenger: Ok
 Yuri: Through the autocomputer. Hello? This is 1021. Side number 1081. I have a problem. The passenger collapsed on the bus. He's injured. He can't walk. I'm asking for your help.
 Dispatcher: Thank you for the information. Where are you guys?
 Yuri: We're at the "Słowiańska" bus stop.
 Dispatcher: I'll call an ambulance. Hold on, please.
 Yuri: To the passenger. We're waiting for an ambulance.
 Passenger: Thank you very much.
 Yuri: You're welcome. Should I notify anyone?
 Passenger: No, that's okay. Thank you, sir.
 Yuri: *To passengers.* Ladies and gentlemen, we must wait for an ambulance. Our bus will be delayed, but in a moment the next one of the same line will arrive. Move over, please. Sorry for the inconvenience.

Chapter 4 Failure

The bus stopped because of a failure. The passenger walks up to the driver.

Passenger: Good morning, sir.
 Yuri: Good morning.
 Passenger: Why do we stop?
 Yuri: I'm sorry, I don't understand. Can you repeat please?
 Passenger: Why isn't the bus coming? Why aren't we continuing our course?
 Yuri: Since there's a failure. The bus doesn't start. Hold on a second, please. I need to inform the traffic control centre.

Yuri: *Via autocomputer.* Traffic control centre? Here's 1021. I have a problem. The bus doesn't start. I need some help.
 Control center dispatcher for traffic control: What's the matter? Did you have an accident? Collision?
 Yuri: No. I think it may be the technical failure. Lack of power.
 Dispatcher: I see. Please give me the side number of the bus and the line. Where are you guys?
 Yuri: 1081. Line 164. We're at the "Kościelna" bus stop, direction "Kacza".
 Dispatcher: Please hold. I'm sending a technical assistance.
 Yuri: Thank you. Roger that.

Yuri: *To the passenger.* I've informed traffic control centre of a failure. We are waiting for technical assistance.
 Passenger: But I'm in a hurry.
 Yuri: Where do you go?
 Passenger: To Łazarz.
 Yuri: I see. How can I help you, sir?
 Passenger: How to get to the Łazarz market square? Is there any other connection?
 Yuri: Hmm. You can take the tram. But with a change of trains. And the route is longer.
 Passenger: So I think, I'll wait
 Yuri: Oh, I see there is the same bus line just behind us. *Via microphone:* Ladies and gentlemen, we apologise for the delay, but we have a technical failure. Behind us is another bus of the same line. Come on in. Move over, please.

Chapter 5 Sudden stop

The bus suddenly stopped. The driver walks up to the passenger who fell.

Yuri: What's the matter?
 Passenger: You stopped sharply and I fell.
 Yuri: Yeah, I know. I'm sorry. It's my fault, but I had to stop right away. It was a difficult traffic situation.
 Passenger: I get it.
 Yuri: Can I help you, sir? Can you get up?
 Passenger: Not really.

KLUCZ ODPOWIEDZI DO ĆWICZEŃ

Rozdział 1

Ćwiczenie 1

Jesteśmy w centrum miasta. (my, być)
Przepraszam, **jestem** nowym kierowcą i nie znam dobrze tej trasy. (ja, być)
Dlaczego **jesteś** agresywny? (ty, być)
Gdzie **jesteście**? (wy, być)
Ta pani **jest** w ciąży. (ona, być)
Te miejsca są zarezerwowane dla inwalidów. (one, być)

Ćwiczenie 2

Sobota i niedziela to weekend.
My nie **mamy** czasu. / **Wy** nie **macie** czasu.
Gdzie **on jest**? / Gdzie **my jesteście**?
On jest nowym kierowcą. / **Wy jesteście** nowymi kierowcami.
To **jest** moje prawo jazdy.
Gdzie **jest** toaleta?

Ćwiczenie 3

Kiedy **macie** przerwę? (wy, mieć)
Przepraszam, nie **mam** czasu. (ja, mieć)
Czy **mają** państwo pytania? (oni, mieć)
Przepraszam, ale **mamy** problemy techniczne. (my, mieć)
Ten pan **ma** małe dziecko. (on, mieć)
Jak się **masz**? (ty, mieć)

Ćwiczenie 4

Koordynator: Dzień dobry. Kim pan jest?
Kierowca: Dzień dobry. Jestem nowym kierowcą.
Koordynator: Jak się pan nazywa?
Kierowca: Jan Kowalski.
Koordynator: Bardzo mi miło. Nazywam się Anna Król.
Kierowca: Miło mi.
Koordynator: Czy ma pan dokument tożsamości?
Kierowca: Tak, mam. To jest mój paszport. Proszę.
Koordynator: Dziękuję.

Ćwiczenie 5

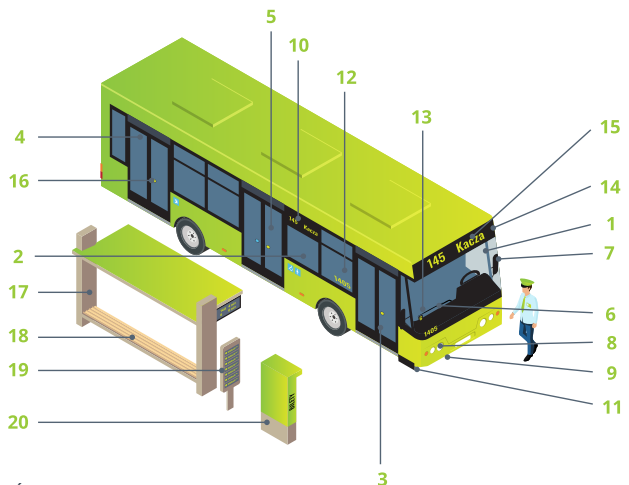
poniedziałek – wtorek – środa – czwartek – piątek – sobota – niedziela

Ćwiczenie 6

Proszę. - Dziękuję.
Dzień dobry. - Dzień dobry.
Dziękuję. - Nie ma za co.
Dobranoc. - Dobranoc.
Przepraszam. - Nic nie szkodzi.
Do widzenia. - Do widzenia.
Dobry wieczór. - Dobry wieczór.
Cześć. - Cześć.

Rozdział 2

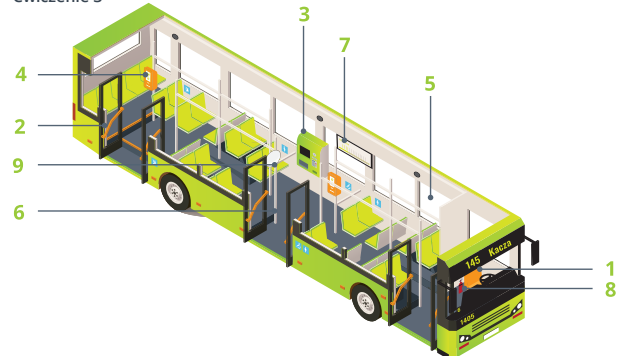
Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Kierowca: Jak reagujemy, kiedy mamy problem na trasie?
Dyspozytor: Dzwonimy do dyspozytora zmianowego lub do dyżurnego ruchu na pętli.
Kierowca: Rozumiem. A co to jest?
Dyspozytor: To jest tablica z podziałem służb.
Kierowca: „Podział służb”? Co to znaczy „podział służb”?
Dyspozytor: Podział służb to plan pracy. Grafik. Rozdzielenie zmian.
Kierowca: Czyli harmonogram?
Dawid: Tak, harmonogram pracy. A to karta drogowa.
Kierowca: Karta drogowa? Przepraszam, ale nie rozumiem.
Dyspozytor: Karta drogowa autobusu to dokument, który opisuje pracę autobusu przez cały dzień.
Kierowca: Dziękuję za informację.

Ćwiczenie 3

Ćwiczenie 4

	P (prawda)	N (nieprawda)
Dawid jest nowym kierowcą.	o	X
Sekretarka organizuje pracę kierowców.	o	X
Planista robi podział służb	X	o
Podział służb to harmonogram.	X	o
Jurij nie lubi kawy.	o	X
Jurij nie rozumie, co to znaczy „nr”.	X	o
Dawid proponuje film w kinie.	o	X
Kiedy kierowca ma problem, telefonuje do dyspozytora zmianowego.	X	o

Ćwiczenie 5

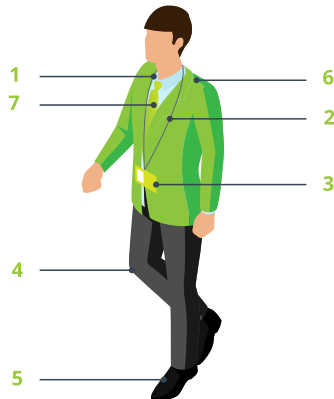
Dawid: Dzień **dobry**, **mam** na imię Dawid i jestem dyspozytorem **wiodącym**.
Jurij: Jurij Melnyk. Bardzo mi **miło**.
Dawid: Miło mi. To jest nasza zajezdnia **autobusowa**.
Jurij: Tutaj zaczynają i kończą trasę wszystkie autobusy?
Dawid: Tak. A to są kluczyki, dowód rejestracyjny, **polisa** OC i książka autobusu.
Jurij: Dziękuję. Jaki mam numer **służbowy**?
Dawid: Pana numer **służbowy** to 1021.

Rozdział 3

Ćwiczenie 1

Dyspozytor: To jest pana autobus. Numer rejestracyjny PO72201.
 Kierowca: Mój autobus! Piękny. Zielony. Jaki mam numer garażowy?
 Dyspozytor: Bardzo dobre pytanie. Numer garażowy, nazywany też numerem bocznym, to 1664.
 Kierowca: Którą linią jadę?
 Dyspozytor: Jest pan kierowcą na linii 182. Zna pan trasę i przystanki?
 Kierowca: Tak, znam. W jakiej sytuacji muszę dzwonić do dyspozytora na zajezdni?
 Dyspozytor: Do dyspozytora na zajezdni telefonujemy, kiedy chcemy rozmawiać o organizacji pracy.
 Kierowca: O organizacji pracy?
 Dyspozytor: Tak. Na przykład kiedy jest pan spóźniony do pracy lub chory. Albo kiedy nie zna pan linii.

Ćwiczenie 2

Ćwiczenie 3

Ćwiczenie 4

Dyspozytor: Czy ma pan jakieś pytania?
 Kierowca: Tak, mam pytanie.
 Dyspozytor: Słucham. Proszę pytać.
 Kierowca: Co ma zrobić, jeśli w trasie mam problem?
 Dyspozytor: Proszę zadzwonić do centrali nadzoru ruchu lub do dyżurnego na pętli.
 Kierowca: Jakie informacje mam podać? Imię i nazwisko?
 Dyspozytor: Proszę podać numer służbowy, numer linii oraz numer boczny autobusu. A także lokalizację.
 Kierowca: Lokalizację? Nie rozumiem.
 Dyspozytor: Lokalizację, czyli miejsce, w którym się pan znajduje.
 Kierowca: Aaaa, na przykład nazwę przystanku?
 Dyspozytor: Tak. Nazwę przystanku lub ulicy.

Ćwiczenie 5

	P (prawda)	N (nieprawda)
Numer rejestracyjny autobusu Jurija to 182.	o	x
Jurij zna inne linie.	x	o
Jurij mówi dobrze po polsku.	o	x
Kiedy Jurij jest chory (bo ma grypę albo anginę), musi telefonować dyspozytora na zajezdni.	x	o
Jurij zna budowę deski rozdzielczej autobusu.	x	o
Autobus Jurija ma numer garażowy PO 72201.	o	x
Jurij robi pierwszy kurs z patronem.	x	o

Rozdział 4

Ćwiczenie 1

Kierowca: Halo? Centrala? Tu 1021. Mam problem. Autobus nie odpala. Proszę o pomoc.
 Dyspozytor CNR: Co się stało? Czy mieliście wypadek? Kolidżę?
 Kierowca: Nie. Myślę, że to awaria techniczna. Brak mocy.
 Dyspozytor CNR: Rozumiem. Proszę podać numer boczny autobusu i linię. Gdzie jesteście?
 Kierowca: Numer boczny to 1081. Linia 164. Jesteśmy na przystanku „Słowiańska”, kierunek „Osiedle Sobieskiego”.
 Dyspozytor CNR: Proszę czekać. Wysyłam pogotowie techniczne.
 Kierowca: Dziękuję. Zrozumiałem. Do widzenia.
 Dyspozytor CNR: Do widzenia.

Ćwiczenie 2

2	dwa
7	siedem
12	dwanaście
14	czternaście
20	dwadzieścia
9	dziewięć
53	pięćdziesiąt trzy
34	trzydzieści cztery
10	dziesięć
0	zero
108	sto osiem

Ćwiczenie 3

11 + 5 =	szesnaście
20 + 30 =	pięćdziesiąt
80 - 2 =	siedemdziesiąt osiem
200 + 500 =	siedemset
100 + 14 =	sto czternaście
16 + 7 =	dwadzieścia trzy
12 + 6 =	osiemnaście
60 + 40 =	sto

Ćwiczenie 4

235	dwieście trzydzieści pięć
182	sto osiemdziesiąt dwa
100	sto
116	sto szesnaście
103	sto trzy
151	sto pięćdziesiąt jeden
258	dwieście pięćdziesiąt osiem
204	dwieście cztery

Ćwiczenie 5

Pasażer: Co się stało?
 Kierowca: Przepraszam bardzo, ale mamy problem techniczny.
 Pasażer: Problem techniczny? Dlaczego?
 Kierowca: Nie wiem. Czekamy na ekipę techniczną.
 Pasażer: Czekamy... No to mam problem.
 Kierowca: Co się stało? Czy mogę panu pomóc/
 Pasażer: Tak, proszę mi powiedzieć jak dojechać do centrum miasta.
 Kierowca: Przepraszam, ale jestem nowym kierowcą. Nie znam jeszcze wszystkich linii.
 Pasażer: Rozumiem. Sprawdzę w Internecie.

Ćwiczenie 6

	P (prawda)	N (nieprawda)
Autobus ma awarię.	x	o
Jurij zawiadamia centralę.	x	o
Autobus miał kolidżę.	o	x
Autobus jest na przystanku „Kacza”.	o	x
Pasażer ma mało czasu.	x	o
Pasażer chce jechać na Rynek Łazarzski.	x	o
Jurij proponuje pasażerowi alternatywną trasę autobusem.	o	x

Rozdział 5

Ćwiczenie 1

Kierowca: Co się stało?

Pasażerka: Upadłem. Boli mnie noga.

Kierowca: Jak mogę panu pomóc? Może pan wstać?

Pasażerka: Nie, nie mogę wstać.

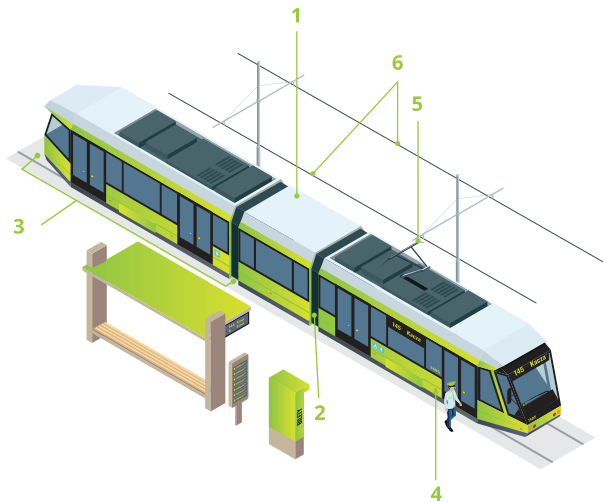
Kierowca: Proszę zaczekać. Poinformuję centralę nadzoru ruchu, która wezwie karetkę.

Pasażerka: Dziękuję bardzo.

Kierowca: Nie ma za co. Czy powiadomić kogoś z pana rodziny?

Pasażerka: Nie, nie trzeba. Dziękuję.

Ćwiczenie 2

Ćwiczenie 3

miejsce dla osoby z niepełnosprawnością

miejsce na rower

miejsce dla osoby starszej

miejsce na wózek

miejsce dla kobiety w ciąży

miejsce dla rodzica z dzieckiem

Ćwiczenie 4

14:10	Jest czternasta dziesięć.
12:12	Jest dwunasta dwanaście.
20:12	Jest dwudziesta dwanaście.
4:30	Jest czwarta trzydzieści.
22:00	Jest dwudziesta druga.
2:20	Jest druga dwadzieścia.
18:45	Jest osiemnasta czterdzieści pięć.
9:15	Jest dziewiętnaście piętnaście.

Ćwiczenie 5

Sytuacja 1: pasażer agresywny

Proszę natychmiast opuścić autobus. W przeciwnym razie wezwę policję.

Sytuacja 2: pasażer upadł

Może pan wstać? Czy potrzebuje pan pomocy?

Czy kogoś powiadomić?

Sytuacja 3: pasażer zasnął

Czy słyszy mnie pani? Czy wszystko w porządku?

Ćwiczenie 6

	P (prawda)	N (nieprawda)
Autobus miał wypadek.	o	X
Pasażer jest agresywny.	o	X
Jurij oferuje pomoc pasażerowi.	X	o
Jurij telefonuje po karetkę.	o	X
Jurij i pasażer czekają na karetkę.	X	o
Pasażer stracił przytomność.	o	X
Jurij informuje pasażerów, że autobus ma opóźnienie.	X	o

Porozmawiaj z **pasażerem!**